

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnitvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Razveljavljene občinske volitve na Pesnici.

Upravno sodišče je pod št. A 429-44
10 izdalo tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne
15. oktobra 1933 vršile v občini Pesni-
ca, srez Maribor levi breg, se je v vo-
lilnem imeniku vpisani Weingerl Fr.,
posestnik na Ranci, zastopan po dr. J.
Leskovarju, odvetniku v Mariboru. 21.
oktobra 1933, torej v odprtem roku 8
dni po dnevu volitev, pritožil na upra-
vno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zaka-
na o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo
občinske volitve radi nepravilnega po-
stopanja volilnega odbora s tem, da
se morajo po par. 50, stavek 5, zakona
o občinah v mesecu dni od dne preje-
ma te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sred-
stva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je
upravno sodišče po pregledu pritožbe
in vseh volilnih spisov ugotovilo, da
so se pri volitvah zgoraj navedene ob-
čine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelj trdi, da je predsednik vo-
lilnega odbora ob zaključku glasova-
nja pozval vse prisotne, ki niso bili
člani komisije, zlasti predstavnike list,
da se odstranijo; da je moral pritoži-
tel kot predstavnik Šparlove liste na
predsednikovo zahtevo le temu izročiti
beležke, ki se nanašajo na volitve; in
da je po uradnem razglasu dobila Ke-
renčičeva lista 284, Šparlova lista pa
197 glasov, dočim je po zapisnikih pred-
stavnikov Šparlove liste — kolikor ni-
so bili izročeni predsedniku volilnega
odbora — za to listo glasovalo 279 vo-
lilcev, a za Kerenčičevo listo 213 vo-
lilcev.

O teh trditvah so bili pri sreskem
sodišču v Mariboru aslišani člani vo-
lilnega odbora in sicer From Vekosl.,
Črnko Just in Črnko Jernej. Ti so pod
prisego izpovedali, da je predsednik
volilnega odbora ob zaključku glasova-
nja pozval vse prisotne, razven čla-
nov volilnega odbora, da se iz volilne-
ga lokala odstranijo in da so radi tega
zapustili volilni lokal vsi, tudi pritoži-
telj, ki je hotel odnesti s seboj še svoje
zapiske, kar mu pa predsednik volil-
nega odbora ni dovolil.

Navedeno postopanje predsednika
volilnega odbora ni bilo pravilno.

Predvsem ni smel izključiti pritoži-
telja od prisostvovanja pri štetju gla-

sov. Po par. 34 zakona o občinah ima-
jo predstavniki kandidatnih list pra-
vico, da prisostvujejo ne samo poslo-
vanju volilnega, marveč tudi glavnega
volilnega odbora ves čas volitve. Iz
dejstva, da daje zakon predstavnikom
list pravico, da prisostvujejo ne samo
poslovanju volilnega, marveč tudi gla-
vnega volilnega odbora, jasno izvira,
da se pravica prisostvovanja ne ome-
jeje samo na glasovanje, ampak tudi
na oni del poslovanja, s katerim se
ugotovi rezultat volitev. Pod izrazom
»volitve«, ki se rabi v navedenem par.
34, ni torej razumeti samo glasovanje,
ampak celokupno poslovanje volilnih
in glavnih volilnih odborov od počet-
ka do konca.

Nadalje ni bil predsednik volilnega
odbora upravičen, da je odvezel pritoži-
telju beležke, ki si jih je ta napravil
kot predstavnik Šparlove liste. Po par.
34, odstavek 2, zakona o občinah imajo
predstavniki kandidatnih list pravico,
prisostvovati poslovanju volilnega od-
bora in podajati pripombe, ki se vpiše-
jo na zahtevo v zapisnik. Tega določi-
la pa ni razumeti tako, da sme pred-
stavnik liste prisostvovati glasovanju
samo kot pasiven gledalec, nego ima
kot pooblaščenec volilcev tiste liste,
katero zastopa, pravico, da nadzoruje
volitveno postopanje. Ta nadzor pa la-
hko vrši na dva načina: 1. da nadzoruje
zapisnikarja pri vpisovanju oddanih
glasov v glasovalne sezname in 2. da
si sam beleži oddane glasove. Ako se
je predstavnik liste poslužil drugega

načina kontrole, so beležki dokaz, na
katerega opira svojo eventualno trdi-
tev, da uradno ugotovljeni izid volitev
ni pravilen. Tega dokaza pa se pred-
stavnik liste ne sme oropati s tem, da
se mu odvzamejo beležki. Kajti v tem
primeru ni imelo prisostvovanje pred-
stavnika liste glasovanju nobenega po-
mena in je položaj isti, kakor če bi se
bila predstavniku takoj ob pričetku
glasovanja že zabranila vsakršna kon-
trolla.

Navedeni kršitvi v zvezi s pritožite-
ljevo trditvijo, da je volilni rezultat, ki
je bil uradno razglašen, po njegovih
beležkah, kolikor jih ni oddal predse-
dniku volilnega odbora, napačen, odvza-
meta volilnemu aktu tisto verodostoj-
nost, ki bi mu kot uradnemu aktu si-
cer šla brez teh kršitev. Ti kršitvi je
tedaj v tem primeru smatrati kot od-
ločilnega pomena za končni izid voli-
tev, vsled česar je bilo odločati, kakor
je zgoraj navedeno.

Ker so se radi tega razloga morale
volitve razveljaviti, se upravnemu so-
dišču v razmotrivanje drugih pritož-
nih točk, ki so podrejenega pomena, ni
bilo spuščati.

Celje, dne 13. januarja 1934.

*

Poraz svobodne morale v Franciji.

Težka moralna kriza, ki zadnji čas
pretresa Francijo ter je zahtevala kot
žrtev dve vladi: Chautempsovo in Da-
ladierjevo, nazorno dokazuje svetu,
kam dovede državo svobodna morala
= takšni življenjski nazori, ki se ne
brigajo za Boga, vero in cerkev. Fra-
masonska loža je visoka šola take ne-
krščanske morale. Iz te visoke šole so
izšli tisti svobodomiselni politiki, ki se
razkristjanili francosko javno življenje,
vpeljali laično (brezversko) državno
šolo ter odtrgali državo od cerkve. Iz
francoskih državnih šol je vzrastel rod,
ki to praktično izvaja, kar so učiti fra-
masonski in svobodomiselni učeniki.
In vprav ta praksa (dejansko izvrše-
vanje) dokazuje, da je svobodna laična
vzgoja, ki zametuje krščanska načela,
v največjo škodo narodu in državi.

Korupcijske afere, ki so buknille zad-
nja leta iz moralnega mečvirja na po-
vršje, zlasti znana afera sleparja Sta-
viskega, v katero je zapleteno večje
število poslancev in ministrov, so ka-
kor z bengalično svellobo posvetile na
pot, na katero je potisnila Francijo svo-

Vrhovni poveljnik francoske armade
general Weygand.

bodomiselna politika. Značilno je in hkratu glasno govoreč dokaz za to, da kaznujoča pravica tudi slabi politiki ne prizanese, marveč jo kaznuje, da je namreč v Franciji sedaj na vladi tista stranka, ki je izvršila pred 30 leti razkristjanjenje Francije: radikalna stranka, ki ni nič drugega ko politična podružnica framasonске lože. Quo quis peccavit, hoc punietur (s čimer se kdo pregreši, s tem bo kaznovan): tako pravi znani latinski pregovor. Radikalni, framasoni in z njimi združeni svobodomiselci so grešili z zakonskim in upravnim vpeljanjem svobodne nekrščanske morale, in sedaj jih posledice te morale zadevajo kot strahovita obsodba in kazni.

Francosko ljudstvo je stopilo na ulice Pariza in drugih mest, da zagrmijo gromko besedo proti korupciji in proti stranki, ki jo je omogočila. Po pariških ulicah je tekla kri. Demonstrirala je več dni večtisočglava množica — bilo jih je včasih do 100.000 — ter zahtevala odstop vlade. Dve vladi, ki sta

PRI ČRNH PRISADIH

onesnaženih tvorih, so se opazili sijajni uspehi z izkušnim zdravilom »Fitonin«. Že po tretjem dnevu izvanredno zboljšanje, a po 15 dnevih popolno ozdravljenje. »Fitonin« stane 20 Din v apotekah. S pošto in povzetjem dve steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 18 pošlje Fiton dr. s o. j. Zagreb I—78.

imeli večino v parlamentu, sta morali kapitulirati pred razjarjenim ljudstvom ter odstopiti. Združeni radikali in socialisti, ki tvorijo v parlamentu svobodomiselno levico, so se zbalj ljudske nevolje ter se umaknili z ministrskih sedežev. Ko se je to doznalo, so pariške ulice kar zabučale veselja. Ljudstvo ima nado, da bo nova vlada, ki bo sledila vladam levičarskega svobodomiselnega kartela, svobodna od framasonске komande ter bo uveljavljala v javnem življenju načela krščanske pravičnosti in poštenosti.

— — —

ne službe. Dalje zahtevajo razpust vseh takozvanih kulturnih organizacij, za katerimi se skrivajo nasprotniki Heimwehra, med njimi tudi društvo »Südmark«. Mnogo govorijo o ukrepih, ki jih je izdal podkancelar Fey. Odredil je delno mobilizacijo pomožne policije, ki se rekrutira iz vrst Heimwehra. Nad 1000 Heimwehrovcev je zbranih na Dunaju, drugi pa so dodeljeni orožništvu in drugim javnim ustanovam. Za njihovo vzdrževanje morajo skrbeti sovražne skupine v dotičnem kraju. Ob enem je dal odstaviti vse one javne funkcionarje, ki se niso brigali za izdane uradne ukrepe.

IZ RAZNIH DRŽAV

Svečan podpis balkanske pogodbe.

Dne 8. februarja so se pripeljali v Ate ne zunanji ministri štirih balkanskih držav, ki so že pred enim tednom v Beogradu začasno podpisale balkanski pakt ali pogodbo. Svečano in končno veljavno je bila pogodba podpisana v grški prestolici v Atenah 9. februarja.

Balkanska pogodba vsebuje naslednje medsebojne obveznosti: Jugoslavija, Grčija, Romunija in Turčija si jamčijo vzajemno varnost vseh svojih balkanskih mej. Obvežejo se, da ne bodo pokrenile nič političnega proti nobeni drugi balkanski državi, ki tega sporazuma ni podpisala, predno predhodno ne izmenjajo svojih misli, in ne bodo prevzele nase nobene politične obveze proti nobeni drugi balkanski državi brez pristanka ostalih pogodbenih strank. Ta sporazum stopi v veljavo, ko bo odobren od parlamentov na pogodbi podpisanih držav.

**Avstrijski Heimwehr pripravlja pre-
vrat.** Po poročilih, ki prihajajo iz posameznih dežel, pripravlja Heimwehr slično akcijo, kakor jo je izvedla na Tirolskem (Na Tirolskem je Heimwehr odstavil deželno vlado in postavil diktaturo.) tudi v vseh ostalih deželah avstrijske republike. Na Gornjem Avstrijskem pri tem ni naletela na poseben odpor in bo akcija najbrže v kratkem izvedena, pač pa je težaven položaj na Štajerskem in Koroškem, kjer so deželne vlade v rokah nasprotnikov Heimwehra. Zato so postavili Heimwehrovci deželnim glavarjem posebne zahteve. Med drugim zahtevajo takojšen razpust deželne vlade in imenovanje vladnega komisarja, ki naj se mu dodeli sosvet iz vrst zaupnikov Heimwehra. Prav tako naj se pri vseh okrajnih glavarstvih postavijo posebni zaupniki Heimwehra kot nekaki nadzor-
niki. Vsi pristaši nasprotnih skupin se morajo nemudoma odpustiti iz držav-

PO SVETU KATOLIŠKEM

Krščanska šola.

Osrednje društvo »Krščanska šola« v Ljubljani je imelo v nedeljo dne 4. februarja veliko skupščino v Unionu. Zborovanja se je udeležil g. škof dr. Gregorij Rožman, ki je spregovoril pristrčne besede katoliškim staršem ter vzgojiteljem. Na skupščini so bile sprejete naslednje resolucije:

1. Krščanski starši se zavedamo, da smo dolžni na vso moč skrbeti za versko in moralno, fizično in državljansko vzgojo svojih otrok.
2. Namen krščanske vzgoje je nadnaravni človek, ki misli, sodi in dela dosledno po pameti, razsvetljeni z nadnaravno lučjo nauka Kristusovega.
- Krščanski starši zahtevamo krščansko šolo. Ko vzgoja skrbi za neminljivo nadzemsko srečo, skrbi predvsem za dušo, a prav zato je močna, da vzgoji tudi za to življenje nesebičnih, požrtvovalnih ljudi.

Ugotavljamo, da morala v naših šolah pozna samo tostransko načelo vzgajanja, ki vključ vsemu prizadevanju ne najde drugačnih nagibov kakor ozire na korist ali slabotne opise plemenitosti brez temelja. Nujna po-

Nova vlada na Francoskem. Kakor poročamo v daljšem članku, je morala radi burnih ter krvavih demonstracij v Parizu odstopiti celokupna Daladierjeva vlada. Predsednik republike Lebrun je poveril dne 8. februarja sestavo vlade narodne blaginje bivšemu predsedniku republike Gastonu Doumergueju, ki je setavil vlado dne 9. t. m. in jo je predstavil predsedniku Lebrunu. Nova vlada bo stopila pred parlament dne 15. februarja. Doumergueova vlada je sestavljena iz 4 izvenparlamentarnih ministrov, ki so Doumergue, Petain, Denain in Rivolet, ki je predstavnik bivših bojevnikov, iz 4 senatorjev, od katerih pripadata 2 demokratični levici, in 1 demokratični zvezi, 1 pa je neodvisen, iz 12 poslanec in sicer 5 radikalnih socializmov, 1 novosocialist, 2 radikalna levičarja, 2 republikanska levičarja, 1 iz republikanske sredine, 1 iz republikanske zveze.

Novi francoski vladni predsednik je izdal takoj po sestavi svoje vlade proglas na narod, v katerem naglašaja, da nosi njegova vlada znamenje političnega premirja, narodne sloge in medstrankarskega miru.

Iz življenja predsednika nove francoske vlade Gastona Doumergue, ki je sedaj star 71 let. Po poklicu je odvetnik, a je zgodaj stopil v državno službo in je služboval po francoskih kolonijah. Prvič je bil poslanec leta 1893. Bil je že večkrat minister, ministrski predsednik in dne 13. julija 1924 je bil celo izvoljen za predsednika francoske republike. Ko je potekla njegova predsedniška doba, se je umaknil v zasebno življenje, iz katerega se je povrnil še le sedaj na prošnjo predsednika Lebruna.

sledica take vzgoje je sebičnost, ki razkraja rodbino, povečuje v družbi gorje in državi škoduje toliko bolj, kolikor višjo stopnjo v njej zavzame gojenec take morale.

3. Verouk mora biti v vseh šolah osrednja moč za vzgojo značajev. Noben predmet ne sme mladini rušiti vere v odgovornost pred neskončno svetim Bogom, ki vse vodi in vse sodi.

4. Za učitelja, ki z besedo ali slabim zgledom uničuje najvišje npravne vrednote, ne sme biti mesta pri naši mladini. Starši ne moremo biti srečni, ako ne vidimo svojih otrok v dobrih rokah, katerim zaupamo.

V vsako šolo bodi nastavljen učitelj iste vere, kakor je večina učencev. Zakaj bi državna oblast veroizpovedi mešala in s tem budila do sebe nezaupanje, ko ima za vsako veroizpoved zadosti učiteljev in ji mešanje vrhutega povzroča večje stroške, kakor naravnira porazdelitev.

5. Brez veroučitelja, ki ima poslanstvo od svoje cerkve, je pravi pouk v veri nemogoč. Učna uprava, ki ima dolžnost pa tudi moč, da dosego cilja omogoči, mora veroučitelju zagotoviti tudi gmočni obstanek.

6. Skrb za kar najboljšo vzgojo otrok mora država dejansko pokazati tudi s tem, da v svojih ukrepih uvaža vrednost zasebnih šol. Pravičnost do zasebnih šol je viden izraz svobodoljubnosti države, kateri je glavni smoter blagor naroda. Zahtevamo enakopravnost za take šole.

7. Pred očmi nam je tudi očitna pogubnost nekaterih kino predstav. V skrbeh za našo mladino opozarjamo prosvetno oblast, kako se med narod širi nemoralnost, spolna razbrzdanost in brezobzirno stremljenje po materialnem uživanju. Treba je močne državne roke. Zahtevamo, naj prosvetna oblast uvede strogo nadzorstvo nad temi ustanovami (glediščem in kinom). Vodstvo smejo imeti v rokah samo moralno neoporečni ljudje.

8. Opozarjamo prosvetno oblast, da ne more biti dober vzgojitelj, kdor se ne usposobi z učenjem in življenjem. Pri nastavljanju naj odločuje vrlost kandidatov in socijalni oziri.

9. Naše šolstvo nazaduje, ker je v mnogih šolah premalo učiteljstva. Kateri so nastavljeni, so preobremenjeni, mladi usposobljeni naraščaj pa gine v brezposelnosti. Prosvetna uprava more pogubnost tega stanja najbolj presoditi, zato jo pozivamo, naj se z vso močjo zavzame, da se ta dvojna škoda hitro popravi.

10. Starši, katerih otroci obiskujejo srednje in njim sorodne šole, smo poleg ostalih davkov obdavčeni še s šolnino, ki je mnogo previsoko in nepravilno odmerjena.

*

Katolicizem v Grčiji. Grčija je dežela velike krščanske preteklosti. Spada med tiste dežele, ki so prve prejele krščanstvo iz rok prvaka apostolov, sv. Pavla. V Grčiji je sv. apostol Andrej zasadil križ, na katerem je umrl. Grška kultura v zvezi s krščanstvom je rodila tiste velike duhove, ki so se kot cerkveni očetje odlikovali z učenostjo in svetostjo. Grška cerkev se je postavila proti poplavi muslimanske (Mohamedove) vere ter si v tej borbi pridobila dosti zaslug za krščanstvo. Preozka zveza z Bicanem (Konstantinoplom) in njegovimi versko-političnimi spori in težnjami je potegnila to cerkev v razkol, v odpad od rimskega papeža, ki se je začel leta 857 pod patriarhom Focijem ter se ustalil pod patriarhom Cerularijem leta 1054. Od takrat se krščanski vzhod in krščanski zahod nista več zedinila, kar pomenja veliko škodo za krščanstvo. Tem večja je ta škoda, ker se brezno med obema, mesto da bi se manjšalo, od leta do leta pogloblja. V Grčiji se je zadnja leta začela sistematična borba zoper katoliško cerkev, posebno zoper cerkev grškega obreda, ki je združena z Rimom. Pravoslavna cerkev je v Grčiji priznana kot državna religija in uživa vse privilegije tega položaja. Ustvarjen je bil zakon o narodni vzgoji mladine, ki izključuje grške otroke iz vzgoje na katoliških redovniških šolah. Vsled tega zakona so katoliške zasebne šole izgubile veliko učencev: 17 deških šol je od 3240 učencev izgubilo 1000, na 27 dekliških šolah pa je število učenk padlo od 5480 na 3220. To je posledica verske nestrpnosti, s katero nastopa grško pravoslavje proti katoličanom. Kljub takim pojavom gojijo katoličani grškega obreda dobre nade. Njihov cerkveni poglavar atenski nadškof Jurij Calavassy izjavlja za širšo javnost tole: »V Grčiji so vedno smatrali katolicizem kot »tujo« religijo. V zadnjih 10 letih so ga preganjali. V tej borbi pa se je utrdil. Katolicizem je postal znan ter si je pridobil tudi v krogih pravoslavnega prebivalstva simpatije. Da-

Pri Vašem dnevnem delu se lahko prehladite in pogostoma nastane iz takega „nedolžnega“ prehlajenja — resna dolgotrajna bolezen. Vsled tega vzemite takoj po prvih znakih svetovnoznane ASPIRIN tablete z Bayerjevim križem.

ASPIRIN

BAYER

V. z. »LIGEFA« k. d., Zagreb, Galeva 32. Oglas je registr. ood S. br. 437 od 10. I. 1934r

nes tvori 50.000 katoličanov s 140 duhovniki tisti kvas, ki naj prekvasi maso grškega ljudstva.»

Škofje s severnega tečaja. Nedavno sta bila v Rimu oba »škofa severnega tečaja« iz Severne Amerike, in sicer monsignor Turquetil, apostolski vikar Hudson-Bay-e v državi Kanadi, in monsignor Fallaize, apostolski vikar v Mackenzie na Zgornjem jezeru (na meji Kanade in Zedinjenih držav). Podala sta časopisju zanimive podatke o najsvetnejšem narodu, o Eskimih, in o verskih razmerah med njimi. Za pokristjanjenje teh ogromnih pokrajin, kjer vlada večni sneg in led, se trudi zlasti red »Oblatov brezmadežne Device Marije«, ki je že leta 1845 poslal svoje zastopnike v zapadne dele Kanade, nato v Labrador (vzhodni del Kanade) in v Alasko (na severu-zapadu Severne Amerike). Veliko misijonarjev je delovalo v teh krajih, ki so postali žrtve

klime in razmer. Prave misijonske postaje sta v teh krajih ustanovila šele navedena dva škofa. Od 32.000 sedaj živčih Eskimov je samo 8000 pod njuno oblastjo. Škofu Fallaize-u, ki je od 1 1919 obiskal vse kraje, kjer prebivajo Eskimi, se je posrečilo ustanoviti do danes 3 misijonske postaje z bolnišnico in šolo. Spreobrnil je 80 Eskimov. — Škof Turquetil je poročal, da je že pred 30 leti potoval po krajih okoli Hudson-Bay, pa je na potu 800 km videl samo 5 Eskimov. Svoja potovanja je večkrat ponovil ter ustanovil 432 katoliških postaj s 584 katehumeni. V Hudson-Bay se mu je posrečilo od 1778 Eskimov spreobrnliti več kot polovico (57%) Življenje v teh krajih je izredno težko, ker vlada tukaj zima 60—70 stopenj pod ničlo. Toda človeška narava se navadi na vse, če človeka vodi in okreplja volja, vera in milost.

*

Osebne vesti.

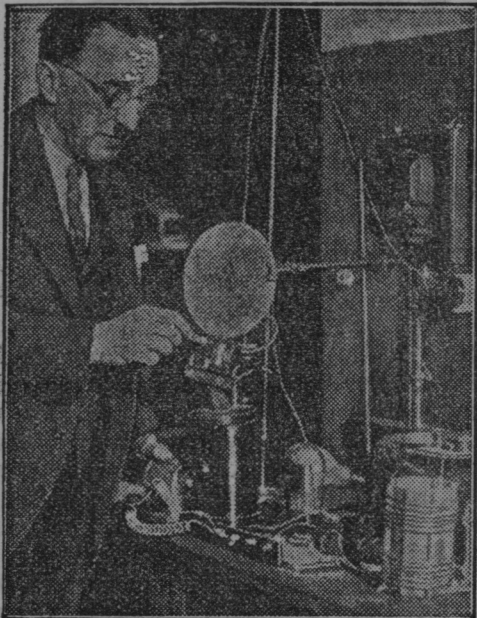
Biseromašnik Jakob Cajnkar umrl. V Središču je zaspal v Gospodu 9. febr. tamošnji župnik in biseromašnik g. J. Cajnkar v visoki starosti 87 let. Rodil se je leta 1847 pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Mašniško posvečenje je prejel leta 1871 in v red križnikov je bil sprejet leta 1888. Dolgo je župnikoval v Središču in je bil znan kot neustrašen narodnjak. Bil je živahne narave in je ostal čil na duhu do zadnjega. Blagemu biseromašniku svetila večna luč, g. bratu in ostalim sorodnikom naše prisrčno sožalje!

Šolska sestra ravnateljica — umrla. Dne 8. februarja je poklical Gospod k sebi č. sestro Anastazijo Kopitar, ki je delovala 25 let na zavodu mariborskih šolskih sester kot izborna učna moč in v odgovornosti polni službi ravnateljice učiteljskega. Rajna se je rodila dne 10. decembra 1877 v Repnjah pri

Vodica na Gorenjskem. Bila je na glasu glede vsestranske učenosti, posebno še pa z ozirom na strokovno znanje in kot vzgojiteljica. Požrtvovalni odgojiteljici naše ženske mladine ohranimo hvaležen spomin v naših molitvah!

Smrt »Gospodarjevega« dolgoletnega sotrudnika. Dne 7. februarja v noči je umrl v Kamniku v 67. letu g. Alojzij Benkovič, farmacevt in po vseh naših listih, mesečnikih in pri Mohorjevi družbi pridno delujoči prevajalec. Pokojni je bil rojen v Novem trgu pri Kamniku. Po končanih gimnazijskih študijah v Ljubljani se je posvetil lekarniški vedi. Služboval je med drugim tudi precej let po lekarnah v Mariboru. Pred dvema letoma je stopil v pokoj in se je naselil v svoji domovini v Kamniku. Kot prevajalec je bil izredno marljiv ter zmožen. Že v gimnaziji je pričel s prevodi iz raznih jezikov in pozneje se je pa lotil prevodov najboljših književnih del iz vseh jezikov v slovenščino. Benkovičevi prevodi se odlikujejo po res lepi slovenščini in morda ostali Slovenci trajno hvaležni za dostop do najboljših del iz nemščine.

angleščine, francoščine, italijanščine, ruščine, poljščine in iz bolgarščine. Prevedel je tudi mnogo za gledališče. Stopil je v pokoj z namenom, da bi se z vsemi močmi poglobil v književnost in nam Slovincem podaril še marsikak biser iz tuje literature. Blagopokojnemu dolguje »Slovenski gospodar« prav iskreno hvaležnost, ker ga je zalagal z zanimivimi podlistki skozi leta. Blagemu in delavnemu Lojzetu svetila večna luč, preostalim in uglednim sorodnikom naše sožalje!

Smrtonosne žarke je odkril na tehnični visoki šoli v Leicesteru na Angleškem Cr. Charfield. Z na sliki vidno napravo, ki izžareva smrtne žarke, na daljavo ubija miši ter muhe.

Nesreče.

Smrtna nesreča. V Breznem ob Dravi pri Časovi gostilni je smrtno ponesrečil 38letni brat posestnika Robnika s Kaple. S parom konj je peljal iz gozda po strmini proti Časovemu hlevu tesan les. Nesreča je hotela, da mu je spodrsnilo navzdol, padel je pod sani, ki so mu stisnile prsa in je bil takoj mrtev.

Požar napravil 100.000 Din škode. Ogenj je uničil knezu Windischgrätzu v Konjicah knjižnico, rodbinski arhiv in več dragocenih slik. Škodo cenijo na 100.000 Din.

Novorojenček zmrznil med službo božjo in pred krstom. V cerkev v Dolnji Lendavi so prinesle ženske zgodaj zjutraj v hudem mrazu ortoka h krstu. Po stari navadi sta prisostvovali botra ter babica jutrajni službi božji. Ko so prinesli po sv. maši otročička h krstnemu kamnu, kjer bi naj bil krščen, so ugotovili, da je revček v prehudi zimi zmrznil.

Smrtna nesreča pod sanmi. 50letni posestnik Matija Vori iz Male Polane v Prekmurju je sankal gnoj na njivo. Sani so se prevrnile na voznika, ki je kmalu podlegel smrtnonevarni poškodbi.

Desno nogo si je zlomil pri padcu 22letni mizarski pomočnik Josip Kralj iz Nove vasi pri Celju.

Brat in sestra si zlomila levo nogo. Desetletni sinko in triletna hčerkica posestnika Zavolovška z Otolca pri

Bočni sta si kmalu eden za drugim zlomila levo nogo. Fant je ponesrečil pri smučanju, dekletce pri sankanju.

V zimi brez strehe. V vasi Kališe pri Kamniku je stanovala pri posestniku Janezu Dolinšku žena, ki je morala skrbeti zase in za negodno deco. Te dni so sedeli otroci na kmečki peči in so se igrali. Eden je star 5 let, dva mlajša dvojčka pa po 2 leti. Mati se je odstranila za kratek čas iz hiše in je pustila gorečo petrolejko med deco. Otroci so lešerbo prevrnili in takoj so se vnele cunje ter razna posteljnina nad pečjo. Na otročji krik je pribrezala mati, ki je jedva še rešila otročiče, ker neometani strop nad pečjo se je takoj vnel in je zgorela polovica hiše tako, da je ostala ena najbolj revnih družin v zimi brez strehe.

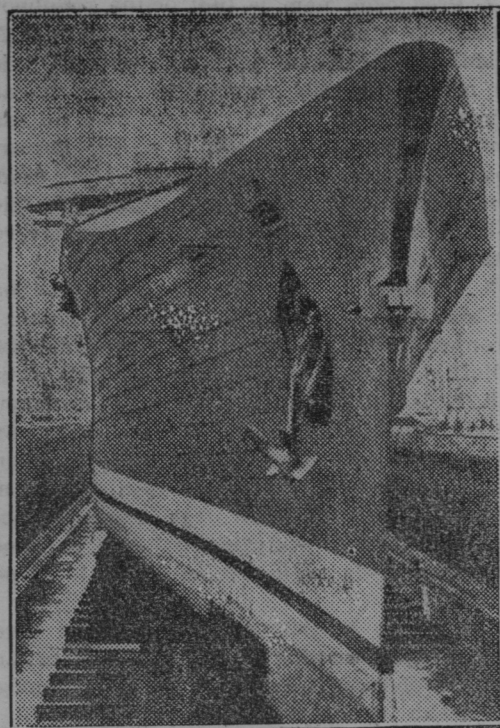
Smrtna nesreča družinskega očeta. Smrtno je ponesrečil pri razkladanju bukovih hlodov iz vagona v Kamniku 59letni posestnik in družinski oče na Duplici Franc Berlec.

Nadloga divjih svinj je postala vsled hude zime v zadnjih dneh posebno občutna okrog Sorice in Žumberka na Kranjskem. Pod Poreznom ob italijanski meji so ustrelili merjasca, ki je tehtal 116 kg. Cela krdela divjih svinj so se že podila letošnjo zimo skozi vas Žumberk, kjer sta ubila dva kmeta pri cerkvi 80 kg težkega divjega prašiča.

Razne novice.

Obstreljen. Saharin je prenašal preko severne meje brezposelni klepar Iv. Obraznik. Zadnje dni ga je opazil pri nedovoljenem prekoračenju meje obmejni stražnik ter ga je pozval na stoj! Obraznik se je spustil v beg in strel je zadel nesrečneža v levo nogo pod kolonom. Ranjenega so spravili v mariiborsko bolnico.

Jetniški paznik v ječi mesto jetnika. Pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi

Največjo petniško ladjo »Normandie« so spustili iz ladjedelnice v morje na Francoskem.

se je zgodil naslednji slučaj: V zaporu je tičal neki Pavel Horvat. Ko mu je prinesel zvečer jetniški paznik večerjo, je seveda odklenil celico in je pustil ključ v ključavnici. Jetnik je opazil za pobeget ugodni položaj, pograbil je ječarja, ga pognal ob tla, zaklenil vrata, skočil preko zidu ter ušel v svobodo. Ubogi ječar je sicer klical na pomoč, a so ga osvobodili še le drugo jutro.

V Njujorku mraz, kakor ga ne pomnijo nad 60 let. Zadnje dni je vladal v Njujorku mraz, kakršnega niso imeli 64 let. Vlaki so prihajali z velikimi zamudami, podzemeljska železnica je ustavila promet. Prekooceanski parniki so morali ostati daleč zunaj na od-

Znamenito ameriško letalo »Columbia« je uničil požar na letališču v Wilmingtonu. Na »Columbiji« sta preletela leta 1927 dva ameriška pilota razdaljo Njujork—Berlin.

prtem morju, ker radi ledu in snežnih viharjev niso mogli v pristanišče.

Ponovni ruski dvig v izredne zračne višine ali v stratosfero. V letalskih tovarnah v Moskvi so začeli graditi nov višinski balon, s katerim namerava profesor Prokopijev izvršiti v letošnjem poletju nov polet v stratosfero. Pri gradnji novega balona se seveda upoštevajo tudi najnovejše izkušnje, ki so se pridobile pri poslednjem ruskem poletu, ki se je tako nesrečno zaključil. Nad gondolo bodo za primer padca pritrčili večji padobran, pa tudi člani posadke bodo opremljeni s padali. V gondoli bodo namestili tudi poseben avtomatični radio-oddajni aparat, tako da bodo mogli vsak hip ugotoviti položaj in lego stratostata med poletom. Prof. Prokopijev je izjavil novinarjem, da bo skušal z novim stratostatom doseči višino 30.000 m.

Take slučaje bo treba iztrebiti.

Nočni vlomilec opleni Mater božjo. Župno cerkev sv. Frančiška v Šiški pri Ljubljani je obiskal v noči od 7. na 8. februarja vlomilec in je opleni podobo znane svetogorske Matere božje na levem stranskem oltarju. Cerkveni rop si je ogledala zjutraj dne 8. februarja policija in ugotovila sledeče: Neznani zločinec je vlomil ponoči v cerkev skozi stranska vrata in sicer s pomočjo dleta ali kakega drugega železnega orodja. Zločinec je odstranil ključavnico in upognil zapah ter se splazil v cerkev. Na levem stranskem oltarju je ubil 90 cm visoko 80 cm široko in 8 mm debelo šipo, ki je varovala podobo svetogorske Matere božje. Zločinec se je pri tem urezal in mu je iz roke tekla kri, ker je bila podoba Matere božje precej okrvavljena. Pri delu je zločinec z vžigalico prižgal svečo pred podobo, da je mogel pri luči najti svoj plen. Poskušal je odlomiti najprej krono Matere božje, toda to se mu ni posrečilo. V naglici je pobral vseh 50 prstanov in

uhanov s krone Matere božje. Večina teh prstanov in uhanov je bila okrašena z dragimi kamni. Pri dejanju je zločinec najbrž kaj zmotilo, zakaj zločinec ni niti poskušal sneti še bolj dragocene krone z Jezuščkove glave. Prstani in uhani, ki jih je zločinec odnesel, so vredni kakšnih 25.000 Din. Policija je posnela nekaj prstnih odtisov, a sicer za roparjem še nimajo prave sledi.

Hitro prijati vlomilci. Zadnjič smo poročali o velikem vlomu, ki je bil izvršen v noči od 31. januarja na 1. februar v predilnico na Polzeli. Braslovški orožniki so predali v zapore na Vranskem Antona Kamenška in Antona Debevca, oba s Polzele. Celotni plen vloma so dobili pri obema in ga vrnili lastniku.

Obsojeni pretepači. Lani dne 28. februarja so popivali v Dobroveah v župniji Slivnica pri Mariboru fantje. Med pivci v krčmi je bil tudi Franc Horvat s tovarišem. Obtožena četvorica fantov je navalila na Horvata, katerega so pobili na tla s koli ter ročicami tako, da mu je počila lobanja. Le večji zdravniški pomoči gre zasluga, da po glavi udarjeni ni umrl, pač pa čuti posledice, ki se kažejo v vrtoglavosti. Marib. mali senat je obsodil 4 obtožene dne 6. februarja na 13, 10, 9 in 8 mesecev strogega zapore.

Očetomor pred sodiščem. Lani dne 2. novembra je bil zagrešen v Hotizi v Prekmurju očetomor, katerega sta bila obdolžena brata Avguštin in Štefan Kirec. Ubiti oče Štefan se je mudil 24

Na Angleškem so odkrili po vrtovih največjega krompirjevega škodljivca — kolerado hrešča. Uničevalca krompirja uničujejo z vbrizgavanjem karbon-bisulfata v zemljo.

Iskal je ključ za privijanje vijakov.

našel zlato polje. Avstralec David Toorhey poseda svojo farmo med zlatimi polji pri Balalratu. Ko je oral na polju, je zgubil ključ za privijanje vijakov. Pri iskanju tega ključa je zagledal naenkrat med brazdami kos kremenca, ki se je izredno svetlikal. Vzel je kamen v roke in prepoznal, da vsebuje izredno mnogo zlata. Ko je kopal na najdišču dalje, je zadel v globini 30 cm na zlato žilo. 10 ton tamkaj izkopane zlate rude mu je vrglo v dveh dneh zlata za 448 funtov šterlingov. Srečen človek!

Januš Golec:

6. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

III

Kruci z ugrabljeno Vido so prekoračili Muro pri Melincih, kjer se je združila cela četa. Čakal je tamkaj na nje njihov glavar Godrnja, stisnil vsakemu zahvalno roko, migal zadovoljno z mustačami, se povzpел na konja in odjezdil, ne da bi bil izrekel le eno glasno besedico, predno so razvezali tolovaji vrečo. Po zatonu peketa kopit glavarjevega konja je zagledala Vida že razkrinkane obraze primeroma mladih ljudi, ki je niso bičali s sovražnimi pogledi — nasprotno! Klanjali so se ji ponižno kakor zapovednici. Pregrnili so travo pod hruško pred omenjeno vasjo, razložili na prt izbrane jedi ter pijače, sami so se odstranili po običaju slug par korakov od gospodarice. Jedli so svinjino s kruhom kar stoje vsak pri svojem konju, ki so se pasli po travniku.

Vidini možgani so delovali nekaj trenutkov prav napeto, predno se je uverila, da pravzaprav ni več ujetnica. Že med pobegom do Mure ji je postalo jasno, da gre za nasilno polastitev njene osebe od strani zavrjnjenega Jurja Godrnje. Kot kmečko deklo zdravih živcev, naravne preudarnosti ter korajžnega srca tudi pod hruško pred Malinci ni buknila v jok, ali se celo prepustila ženskemu spolu tako lahko pokorni omedlevici. Pokazala se je pristno Veržejko, vredno hrabrega očeta. Spustila se je na travo pred pripravljeno malico, kakor bi bila na Murskem polju pri domačih koscih.

Po končanem telesnem podkrepljenju se ji je približal najstarejši od najnoveše služinčadi in jo vprašal: Ali naj nadaljujejo takoj pot, ali se še hoče morda odpočiti?

Gospodarica je bila za odpočitek do pozno popoldne v nadi, da pride vendarle rešitev od doma. V udobni senci je celo trdno zaspala. Po strahu, katerega je prestala koj po prvem napadu in ugrabitvi, jo je poživilo večurno spanje, da se je vživela po prebujenju čisto v nalogo bodoče prisiljene izvoljenke roparskega glavarja. Čakala jo je okusna mala ju-

let v Ameriki, doma sta gospodarila omenjena sinova. Leta 1931 se je stari Kirec nenadoma vrnil, hotel je sam voditi gospodarstvo in povrh je še popival, dokler ni pogrjal po grlu vsega, kar je prinesel seboj iz Amerike. Samo ob sebi umljivo, da so bili prepiri med tremi Kireci pogosto v gosteh. Dne 2. novembra sta pripeljala sinova buče z njive in ob tej priliki je došlo do spora s starim, ki je navalil na fanta s sekuro. Ker je grozil oče s pobojem, je zagrabil eden sin ročico, drugi kol. Stari je prejel udarec z ročico po roki, s kolom pa preko glave in je obležal mrtev. Mariborsko sodišče je obsodilo 7. februarja oba brata radi prekoračenja silobrana vsakega na eno leto in dva meseca strogega zapora.

Uboj. Lani dne 2. oktobra je nastal ob priliki kožuhanja prepir med 33letnim delavcem Jakobom Vogrincem iz Kamenščaka pri Ljutomeru in Fridrikom Černelom. Vogrinec je Črnela udaril s kolom po glavi, mu natrl lobanjo in je udarjeni radi ležanja dobil pljučnico ter umrl. Mariborsko sodišče je prisodilo ubijalcu dne 8. t. m. 5 let robije.

Domači sin požigalec. V Spodnjem Gasteraju pri Sv. Jurju v Slov. goricah je uničil podtaknjen ogenj posestniku Janzu Zorcu hlev, skedenj, slamo, krmno ter orodje. Posestnik ni bil zavarovan in škoda znaša 8000 Din. Požig je priznal orožnikom domači 29letni sin Janez z izgovorom na trenutno duševno zmedenost.

Žensko zabodel v prepiru. V celjski bolnici se zdravi 28letna posestnikova žena Amalija Mastnak iz Št. Vida pri Grobelnem. Omenjeno je zabodel neki možki v prepiru z nožem v hrbte.

800 Din vredno zlato uro je ukradel dne 5. t. m. 17 do 18 let star fant v Celju Pred grofijo gospej Berti Delorme. Tat je poprej ponujal treske za podkurjavo. Ko se je odstranila gospa nekoliko iz kuhinje, je zginil potepuh z zlato uro neznano kam.

Žalostna družinska žaloigra. V vasi Apnenik pri Št. Jerneju na Dolenjskem je došlo do krvavega obračuna med 20letnim domačim sinom Henrikom Hričarjem in očimom I. Tomšičem, po domače Cvirnom. Fant Henrik bi naj postal gospodar v hiši in radi tega je došlo večkrat do prepиров med pastrkom ter očimom, ki je zelo otežkočal mir v domači hiši. Zad. nedeljo je sedel Henrik na peči, stari je pletel spodaj košare. Oba sta se sprla. Očim se je lotil fanta z nožem, a slednji je v razburjenosti pograbil sekuro in ubil očima. Po strašnem dejanju je nekaj časa taval okrog, nato se je pa sam javil orožnikom in priznal skesano, kaj je zagrešil.

Odvržen neverojenček na železniški progi. Na progi Kresnice—Litija je našel progovni obhodnik na sredini železniške proge zavitek, v katerem je bilo trupelce mrtvega novorojenčka. Otročiček je bil skoro gotovo vržen skozi okno mimovozečega vlaka in namenjen v Savo. Trupelce so pokopali na pokopališču v Litiji.

Vlom. V Stahovici pri Kamniku je obiskal vlomilec gostilno krčmarja in župana Karola Prelesnika. Uzmovič je odnesel 6000 Din občinskega denarja, ki je bil namenjen za popravo mosta po poplavi. Najbrže isti vlomilec je odnesel 14 dni poprej Prelesnikovi natakarici denarnico s 1000 Din.

Vlomilec obiskal stanovanje postajenačelnika. V Domžalah je bil tamošnji postajenačelnik dne 10. t. m. na sokolski maškeradi. Postajenačelnikovo odsotnost je porabil neznanec, vdrl je skozi okno njegove stanovanja in izginil s precejšnjim plenom v gotovini ter raznih predmetih.

*

Novo ordinacijske ure. Šef kirurški oddelka mariborske bolnice dr. Černič Mirko, ordinira od 11. do 13. ure Gosposka ulica 49, tel. 23—58. 105

Mnogi so porabili priliko. Porabite jo tudi vi z nakupom krasnih povesti: »A njega ni...«, »Kraljica Estera«, »Pravica in usmiljenje« in »S strelo in plinom«. Dobite jih v Cirilovih

knjigarnah po zelo znižani ceni. Kdor kupi vse štiri povesti naenkrat, jih dobi za samo 32 Din.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anten, Celje, Dečkov trg.

Za masiranje pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebno pri revmatskih bolečinah se že skozi 35 let najraje uporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Poskusna steklenica 6 D, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 58 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Katehetske nagrade.

Na seji banovinskega sveta v Ljubljani dne 8. februarja je banovinski svetnik Kūhar sprožil vprašanje nagrad katehetom v osnovnih šolah. Brezdvomno je, tako je poudaril, da je verouk kot podlaga verske in moralne vzgoje potreben in tudi to, da mora biti vsako delo plačano. Ker je delo, ki ga opravljajo veroučitelji, javno, ga morajo plačati javne korporacije. Predlaga zato, naj se v proračun prosv. oddelka banovine med osebne izdatke dene postavka, iz katere se bo izplačevala nagrada veroučiteljem. Če pa to ne bi bilo mogoče, naj banska uprava odredi, da morajo občine nakazovati za verouk povsod enake nagrade, ker se sedaj dogaja, da plačujejo ponekod po 5 in celo po 2 Din od ure, drugod pa po 20 dinarjev.

Izvajanjem Kūharja se pridružita Erjavec in župnik Kurent.

Dr. Bratkovič iz Slovenjgradca je govoril o učiteljih na meščanskih šolah ter vprašal, kaj je z nagradami veroučiteljem, ki so se v zadnjem času ustavile, in zakaj veroučitelji ne dobijo nobenih plač. Podban dr. Pirkmajer je glede nagrad veroučiteljem rekel, da

žina in s preprogo pogrnjena nosilnica, pritrjena ob dva vstricna konja, v kateri je sedela prav udobno. V že lahkem večernem hladu so odjezdili iz Malincev kar po čez na Črensovce, na Veliko Polano in zavili pod Dolnjo Lendavo v ondotne šume. Jezdili so ob svitu plamenic precej časa v korak po gozdnih dolinah ter grabah, dokler se niso ustavili tik pod gričem, kjer jih je ustavila straža. Po izmenjavi dogovorjenih klincev ter znamenj so se vzpeli navkreber. Postali so na izsekani planoti, ki je bila posuta z ognji, da so jemali plapoléči plamenčki vid novodošlemu. Precejšnja družba mož ter žensk je bušnila pokoncu pri pojavu došlecev ter zavpila iz polnih grl dobrodošlico glavarici! Ko so prejezdili celi tabor, je poskakal oddelek s konj pred razsvetljenim šotorom, iz katerega se je postavil pred Vido v bogato okrašeni obleki madžarskega veljaka živinski prekupec iz Bakovec, Jurij Godrnja, glavar vseh prekmurskih Krucev. Globoko se je klanjal prav nič preplašeni Vidi in jo odvedel v šotor, ki je bil natrpan z grofovskim lišpom ter bleskom, o kakršnem se lepi Veržejki doslej niti sanjalo ni. Nad vse prijazno in uslužno jo je povabil za okusno pogrnjeno mizo, v

koje ozadju je stala ženska služinčad, godba ter pevci. Vse je čakalo le migljajev, da spremeni razkošno opremljeno jedilnico v zabavno dvoranico.

Vida in Jurij sta večerjala kakor stara znanca. Gostitelj in njegovi služabniki so bili mnenja, da se Vida prav nič ne protivi novemu položaju in že uživa vlogo neveste glavarja Krucev cele Krajine.

Večerji je sledilo petje domačih ter ogrskih pesmi, godba je igrala in Jurij je zatrjeval izvoljenki, kako je ta večer najveselejši v njegovem življenju. Kakor to noč bosta lahko prebila v rajanju na Vidino željo vsako, da še lepše in mnogo lepše, ko bosta mož in žena. Prisegal je Vidi pri vsem, kar mu je svetega na nebu in zemlji, da je ne bo vzela za ženo. Krščen je in odločno odklanja krucevsko poroko pod hrastom v gozdu z zatrdilom le začasne zakonske zvestobe, dokler mu ne prikima prva priložnost zakonolomstva in mnogoženstva. Poročil ju bo katoliški duhovnik v Lenti, daleč ven iz teh gozdov, da bosta mož in žena pred Bogom in tudi pred poštcenjšo javnostjo nego je tolovajska. Na vse z najlepšimi besedami izrečene ponudbe je imela Vida na zunaj zadovoljne pokime.

Zaklad.

K številnim poskusom za dvig ladijskih tovorov se je pridružil sedaj slučaj, ki obeta zanimivosti radi tehničnih domnevanj. — Nemška podmornica je potopila leta 1918 angleško motorno ladjo »Glenartney«, ki je bila na povratku iz indijskega mesta Singapore s tovorom dragocenih kovin v vrednosti 400 milijonov Din. Ladja se je potopila na višini rta Bon. Angleška vlada je sklenila z italijansko družbo pogodbo za dvig potopljene motornice. — Dve italijanski dvigalni ladji sta že ugotovili natančno lego angleške ladje »Glenartney«. Ladja počiva v

stvar določa točno šolski zakon. Veroučitelji na meščanskih šolah nimajo nobene pravice do kake nagrade, kakor tudi na osnovnih šolah ne. Stvar dotične občine je, ali veroučiteljem do-

voli kake nagrade ali ne. Odstavljeni pa veroučitelji zaradi tega niso, svoje funkcije vršijo naprej, samo prejemki iz državnega proračuna so jim ustavljeni.

Beseda staršem.

Dopis z dežele.

Starši, bodite pozorni na svoje otroke! Mladina ni hudobna, kot jo nekateri obsojajo; po veliki večini je v srcu dobra, le velika brezbriznost nekaterih staršev je marsikaj kriva. Ni dovolj, če sta oče ali mati krščanska ali celo pobožna, pa se ne zmenita, kaj čitajo njihovi otroci, ali v kakem društvu so. Žalostno je za tako mater ali očeta, ki gre iz cerkve, a domov grede v roki nese nekrščanski časopis, ki ga je naročil sin ali hči po nasvetu kakega liberalnega človeka. Vsi zavedni starši morajo danes vedeti, kateri časopisi in knjige niso na katoliški podlagi. Za starše ni dovolj, da se brigajo samo za sebe in svoje zveličanje; na otroke morajo tudi paziti, jih voditi z besedo in zgledom, ker so tudi za nje pred Bogom odgovorni. In ravno ta odgovornost jih mora spodbujati, da ne molčijo napram otrokom, ako vidijo, da jih vodijo liberalni preroki. So pa tudi takšni starši, ki mislijo, če so otroci v takozvani napredni družbi, da se bo hčerka lažje omožila in da bo sin večji gospod, če se brati s takšnim svobodomiselnim človekom. Ljudje, ki tako ravnajo, naj so starši ali mladina, so obžalovanja vredni. — Kakor je dolžnost mladine, da se krščansko izobrazuje s pomočjo krščanskih knjig, časnikov in društev, tako

je dolžnost staršev, da svoje otroke k temu navajajo in v tem podpirajo.

Ljutomer. Kaj ne, da lepa pesem poživi vsako gledališko predstavo. Kaj bo še le prihodnjo nedeljo, ko boste videli, oziroma slišali na odru Kat. doma igro, ki bo obstojala v samem petju. Društvo Ljudska čitalnica vprizori to nedeljo popoldne ob pol štirih krasno Lavtičarjevo spevoigro »Darinka«. Spevoigra je prirejena po Hribarjevi pripovedni pesmi »Krški zmaj«. Darinko, hčerko Hrastarja in Helene, je ugrabil zmaj. Vsi vitezi je ne morejo rešiti. Končno jo reši pobožni menih. V tretjem dejanju se ves narod zahvaljuje Bogu. V glavni vlogi Helene nastopi gdč. Huberjeva. Hrastarja poje g. Tomažič. Vse druge vloge so v rokah najboljših pevcev iz vrst naših fantov in deklet. Ob tej priliki nastopi prvič novi zbor Ljudske čitalnice. Spevoigro bo na klavirju spremljal g. Trobina, ki je naštudiral glasbeni del. Pred predstavo »Darinke« bo g. Trobina zapel tri baritonske solospeve. Vabimo vse, da se te prireditve v Kat. domu prihodnjo nedeljo gotovo udeležite!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Res moramo pohvaliti naše dobre farane, kakor tudi ljube goste iz Gornje Radgone, Sv. Križa, Male Nedelje, Sv. Antona, Sv. Lovrenca in od Kapele, ki so se udeležili v tako ogromnem številu izvajanja pretresljive igre »Črni križ pri Hrastovcu«. Igralci so se res potrudili, da je predstava izpadla zelo dobro. Omembe ter pohvale vredno je tudi, da so glavne vloge prevzeli starejši, poročeni igralci. Vidi se pač iz tega, kako se jim je društveno delo prejšnjih let zelo priljubilo. To pa je uspeh našega dosedanjega prosvetnega delovanja. Ker je bil obisk omenjene igre preteklo nedeljo tako velikanski in ker jih je veliko moralo iti radi pomanjkanja prostora nazaj domov, bo na vsesplošno željo dobrih Jurjevčanov naša Marijina kongregacija ponovno vprizorila igro »Črni križ pri Hrastovcu« in sicer v nedeljo dne 18. t. m., v

Pergerjevi dvorani. Upamo, da bo ponavljanje še vse lepše in veličastnejše izpadlo. Pridite okoličani in domačini zopet v tako res obilnem številu!

Koncert pevskega društva »Celjski zvon«. Pevsko društvo »Celjski zvon« bo priredilo svoj I. koncert v nedeljo dne 18. februarja, ob 4. uri popoldan, v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju. Na koncertu boste slišali novejšje pesmi naših skladateljev: Adamiča, Kreka, Vodopivca in Puša. Po odmoru pa boste čuli Sattnerjevo »Jeftejevo prisego«, skladbo za zbor, soli in orkester. Prvič je skladbo je izvajala ljubljanska Glasbena Matica leta 1910. Kot solista bosta nastopila gdč. Heda Berglezova in g. Joža Likovič, gojenec ljublj. konservatorija. Likovič ima obsežen polnodoneč dramatičen bariton. Razven v Jeftejevi prisega bo lahko pokazal svoje pevske zmožnosti tudi v Adamičevih »Belokranjskih svatovskih«. Koncert obeta biti redek dogodek za naše mesto. Koncert bo popoldan zato, da se ga bo lahko udeležil tudi vsakdo iz okolice. Zveze z vlakom so kar najugodnejše. Ne zamudite te redke prilike in koncert gotovo obiščite!

Videm ob Savi. Videmsko gasilno društvo se je izkazalo z igro »Guzaj«, ki so jo ljudem pokazali prav naravno. Dvorana prosvetnega društva je bila nabit polna. Sploh je videti, da se zadnje čase zelo zanimajo za to igro. — Prosvetno društvo na Vidmu bo v nedeljo igralo »Kovačevega študenta«, spevoigro v 3 dejanjih. Nikar ne zamudite prilike in si privoščite pred postom zabave; iz dvorane ne boste šli razočarani.

Želite kaj kupiti?

Med 100.000 našimi tedenskimi čitatelji ima gotovo kdo, kar vi želite kupiti! Z malim oglasom »Slov. gospodarja« se boste znašli!

globočini 225 m in iz take globine še dosejajo niso spravljalni na površje potopljenih zakladov in dragocenosti. V tem slučaju bodo razstrelili trup ladje, predno se bodo lotili dviganja vsebine. Delo bo sicer zelo nevarno, vendar upajo italijanski strokovnjaki, da jim bo uspelo.

Kameniti glasovirji in brneče kamenje.

Malokomu je znano, da daje tudi kamen od sebe prav prijetne glase. — V Abesiniji ob vzhodni afriški obali je najti kamen, katerega uporabljajo v nekaterih vaseh mesto zvonov. Glas kamenitih zvonov je poln in seže zelo daleč. Med najbolj

Prvi posini jutranje zore so podili pred seboj nočno temo, ko je potihnilo po šotoru na mah vse. Strežnice so pomagale novi gospodarici v grofovsko posteljo in polegale pred njo po tleh, da bi bile na najrahljšo željo takoj pri roki ter na uslugo.

Vida se je pod odejo goreče pokrižala in se zapala iz dna srca Bogu, Mariji in angelu varuhu s prošnjo, naj ji vlijejo junaštvo Judite, da bo premagala v ugodnem trenutku madžarskega Holoferna, predno jo bo primoral pred oltar. Kratka — zaupna molitev jo je ohrabrila na duši. Zaspala je pomirjena in niti sanjala ni o ugrabitvi in o ujetništvu v šotoru roparskega glavarja.

Celi tabor je miroval, dokler ni odprla oči gospodarica. Vešče roke njenih služabnic so jej pomagale pri napravljanju. Oblekle so ji moški krog, kakršen je bil običajen pri plemenitašinah, če so se udeleževale v moški družbi jezdni pohodov. Moška preobleka je bila tudi Vidi povsem po godu. Nudila ji je kar največ upanja na uspeh morebitnega pobeга.

Pri zajtreku ji je drugoval Jurij ob petju ter godbi. Nato jo je ponižno povabil, da čakata pred šotorom osedlana konja, na katerih bosta posetila

drugo taborišče krucevskih imenitnikov v soteski pred Kerka Sze Miklos.

Bila sta res zastavni postavi v sedlih mustačasti Jurij in lepa Vida. Krenila sta na pot brez spremstva med burnim pozdravljanjem tabora. Razmere so bile za poglavarja Krucev povsem varne, saj je bil brezskrbno doma po celi osrednji Madžarski. Jezdila sta iz gozda na Čentibo, Dolinsko vas in se ustavila v senčnem sadovnjaku za vasjo Pinci pri Jurijevem dobrem in kakor je bilo soditi po hiši in gospodarskih poslopjih tudi s premoženjem dokaj podprtem znanicu. Tukaj sta obedovala kar na prostem pod košato jablano. Po kosilu se je zleknil Jurij vsled prečutih dveh noči pod bližnjo hruško; Vido je prepustil varstvu prijatelja, ki je bil trdo prepričan, da je mlada ženska v moški preobleki najlepša in najljubša izmed vseh poglavarjevih žen.

Truc je zasmrčal od utrujenosti tako trdno, da je preslišal glasno nabijanje po kosi ob pojavu močnega roja čebel. Čebele so se vrtele nekaj časa nad hruško, pod katero je hrnjavsaj Jurij, nato so se pričele spuščati in izgubljati med hruškine veje, kamor je sedla matica.

Remšnik. Ni denarja, ni kaj sem vzeti, ni dela, ni obleke, ni jesti, ni stanovanja, in bogve kaj še vse spremlja ta nesrečni »ni«. Res! Marsičesa ni in zopet ni. Eno pa se rado preide, se tudi v tej krizi bolj redko sliši: ni dobre mladine! Žalosten vzklík, resničen velikokrat vsaj takole: ni dovolj dobre mladine, ni zavedne in resne mladine! Tako vsaj pri nas! Pesem pravi, da pozimi rožice ne cveto! Res, splošno velja, posamič pa se dobe izjeme. Kakor zgornji »ni« povsod ne drži, tako spodnji »ne« včasih odpade. Pretekli teden je videla naša župnijska cerkev remšniška dvakrat lep prizor. V pondeljek so prišli številni svatje k cerkvi in trije fantje so pozdravili z Marijino bandero v roki ženina, poštenega fanta s pravo krščansko vzgojo, iz srečne družine, ki je znana daleč naokoli kot odločno katoliška. Marijina zastava je bila priča dobremu fantu, da je kljuboval viharjem mladosti, zapeljivemu svetu in vsem oviram na potu čednosti. Tudi pozimi cveti nagelček pod skrbnim nadzorstvom in vzgojo. Pristopila sta oba zaročenca med sv. mašo k mizi Gospodovi, da sta tako prejela tem bogatejši blagoslov ženitvanski. V sredo nato pa še lepši prizor. K cerkvi prišedšim svatom prideta obe Marijini zastavi nasproti, fantovska in dekliška. Ženinu pozdrav in priznanje, ravnotako nevesti! Obe zastavi sta pričali navzočim, da je mladost le tista najlepša, ki je pod Marijinim varstvom v obrambi zoper vse posvetno, nizko, pogubno! Redko se vidi kaj takega, ker je žal redko ženin in nevesta z neoporečno preteklo mladostjo. Oba sta pristopila k sv. obhajilu po ženitvanskem blagoslovu, ne meneč se za dolgo pot, zimo ali druge izgovore. Ni še kriza v vsaki hiši, pa če je materijalna, enaka ni povsod, duhovna kriza pa še ni dosegla vsake družine, redke so sicer, ni dosegla vsakega srca! Ženin v pondeljek in nevesta v sredo sta bila iz ene in iste družine, kateri velja vse priznanje in čast! Mladina! Potrudi se, da se bodo taki prizori večkrat ponavljali, pa kar glejte tudi starši, da bodo ženini in neveste velikokrat prišli pod Marijino zastavo

pred altar! Daj ljubi Bog in Marija! In ko se to zgodi, tedaj nastopi konec te hude krize, vsaj duhovne. Kriza! Tebi povemo: bogati še smo in tudi pozimi rožice cvetijo!

Remšnik. Letošnji predpust je tudi pri nas občutil krizo. Poročila sta se komaj dva para. Pa sta ta dva večje vrednosti, ker so bili eden in pol para Marijini družbeniki. Dne 5. t. m. se je poročil Anton Golob, zvest Marijin družbenik, z Rozo Jerič na lepo in obširno posestvo. Dne 7. t. m. pa se je poročil Jožef Podrzavnik, Marijin družbenik, s sestro zgoraj imenovanega ženina Jožefa Golob, prednico Marijine družbe ter jo vzel na svoje dobro urejeno posestvo. Bog jim daj obilo sreče, blagoslova in zadovoljnosti v novem življenju!

Razbor pri Slovenjgradcu. Kakor drugod, tako tudi pri nas imamo hudo zimo, le malokateri kmet si je mogel pripraviti v zadostni meri stelje in drv. Dolge zimske noči nam delajo nadlego, ker si že ne moremo kupiti petroleja, da bi si jih krajšali. Kriza vlada povsod, tako tudi na naši šoli, da že zopet nimamo učitelja. Kaj je temu vzrok? Zima in kriza je nam prignala celo jelene in košute v naš lovski revir, da si v naših solnčnih legah v tej hudi zimi iščejo potrebni živež. Zato tudi ni čuda, da je celo Jelen iz Mežiške doline prišel k nam na pašo in in nam odgnal v tem pustnem času od poštene Kotnikove hiše Knez Ano. Želimo jima veliko sreče v novem stanu!

Št. Peter pri Mariboru. Slabi časi se poznajo povsod, denarja pač vsakemu primanjkuje, tako da ni mogoče kriti niti najmanjših potreb. To občutijo tudi mladi, ki si žele zakonskega jarma. V letošnjem predpustu smo imeli le 5 porok. Med temi sta bila tudi Luft Janez iz Metave, kateri je dobil vrlo in pridno gospodinjico iz Vodol, namreč Bračkovo Treziko. Še vedno krepki Zinič Anton se je naveličal vdovskega stanu ter si je zbral sebi enako vdovo Hedl Marijo, posestnico v Metavi. Ženinu že leze sicer sedmi krž na rame, pa to nič ne de, saj se še marsikateri fant ne more kosati z Ziničevim očetom. En ženin, namreč Feliks Teršavec, tudi iz Metave, nam je odšel v sosedno župnijo k Sv. Barbari. Tem in ostalim srečo in zdravje v zakonskem življenju. — V Trčovi je umrl po daljši bolezni 15letni fant Neuwirt Janez. Naj mu bo zemljica lahka! —

Razširila se je vest, ali odgovarja resnici, še ni ugotovljeno, da se namerava ukiniti tuk. orožniška postaja. Želja prebivalstva je, da se to ne zgodi. Kajti ravno sedanji čas je neprimeren za to, ko dan na dan nadlegujejo vredni in ne vredni prebivalce in se vedno množe tatvine. — Orožni listi so bili odvzeti nekaterim osebam. Vsi prizadeti so vložili priziv na bansko upravo. Iz kakšnih razlogov se je to zgodilo, nam ni znano.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Pri nas se je začela zima že sredi oktobra. Pravijo, da bo trajala tri leta. Ko mi trpimo zimo, so nekateri dobili zimski prevoz drv in premoga za šolo. Naš oznanjevalec novic in naročil je v tej zimi dobil hripo, da ne more govoriti; čaka na ljubo pomlad. Tehtničar baje tudi ne bo vzdržal službe v tej hudi zimi, dobil bo namestnika. Nekateri se imajo prav lušno, in sicer s popevanjem, muziciranjem in rajanjem; izobraževanje pa sedi za pečjo. Drugi pa se ne udeležujejo te luštne razigranosti, marveč čakajo spomladi. Ko pa pride spomlad, bodo zažvrgoleli kakor škorci na — črešnji.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Žalost in veselje se vrstita v življenju posameznika in družin. Oboje je v zadnjem poldrugem letu v veliki meri doživela v naši župniji Kostanjeveča družina. Srečno so imenovali ljudje to družino in je tudi bila. Vedno je vladala v hiši ljubezen in Bog jo je obdaril tudi s časnimi dobrinami. Malokatera družina pa je doživela večje križe in preskušnje in tudi zelo redka hiša je imela toliko veselja in sreče. Ljubi Bog je imel vedno prvo mesto in zato so vedno vse sprejeli kot dar božji, četudi je včasih srce krvavelo. Lepa je bila novomašna slovesnost v juliju t. l., žal, veselje ni bilo popolno, ker je manjkalo med nami dobre novomašnikove matere. Deset mesecev pred novo mašo svojega sina je šla po plačilo k Bogu. Bil pa je med nami blagi oče, srečen in vesel, da je mogel zbrati okrog sebe svoje sorodnike in prijatelje. Nihče bi ne verjel takrat, da bo čez tri mesece ugasnilo življenje tega vedno zdravega in veselega moža. Dobri Matjaž je umrl nenadoma, zadet od srčne kapi, a ni bil nepripravljen. Zadnje leto je še bolj pogosto prejemal sv. zakramente in par dni pred smrtjo smo ga videli pri angelski

Starejši hlapec je drgnil panj z babjo dušico, ga pritrtil na konec lestve in se lotil ogrebanja z večjo zajemalko. Za običajno spravljanje čebelnega roja se ni zmenil nikdo.

Kar naenkrat je kriknil Jurij iz polnega grla, skočil pokoncu in jo ubral v divjem pobežu proti bližnji konoplji. Za njim celi oblak čebel, ki so se zaletavale vanj in ga pikale neusmiljeno, čeravno se jih je otepal z vsemi štirimi. Kruc je preletel gosto konopljeno njivo, stekel na travnik in še vedno so bunkale vanj razljutene živalice ter mu silile za tilnik, za razgaljeni vrat in za ohlapne rokave. Šele pri polnem koritu na dvorišču so odnehale preganjalke pred hlastnimi oblivi z mrzlo vodo.

Jurij se je slednjič vendarle vrnil k Vidi pod ablano. Moj Bog, že sedaj je imel od pikov liki velik svinjski pisker oteklo glavo. Ustnice so že strašile iznad grmovja mustač. Kako bo z očmi čez nekaj časa, je tudi bilo vidno. Celo mrzlo je spreletaval krucvskega junaka radi zastrupljenja. Niti s kletvicami ni več mogel lajšati položaja. Ust ni mogel prav odpirati, da bi poganjal iz sebe besede, dasi je bil trbast.

Prijatelj je pomiloval glavarja. Klical je ogrebača, da bi pojasnil, kako za božjo voljo je došlo baš pod njegovo hruško do tako neprijetne nezgode. Deduc ogrebač se je dobro zavedal, kaj bi znalo slediti njegovi neprevidnosti. Pustil je lestvo ter panj, se skrbno skrtil, dokler se ne poleže prvo razburjenje in besnost. Gostitelj je tolmačil končno po lastni preudarnosti napad čebel s tem, da je izpraznil stari lopov v raztresenosti iz zajemalke čebele mesto v panj Jurju na prepoteni obraz. Na čebele razburljivo vplivajoče potenje je razkačilo živalice do napada.

Pomilovanja vredni glavar krajskih Krucev, kako neusmiljeno je otekal z neugnano naglico po celem telesu! Oči že ni mogel odpirati, ne govoriti, niti ne kosati s šrbiniami vsled mrzlice, ki ga je trosila od temena do palca. K mrzlim obkladkom so se zatekli. V posteljo se je zmotal od čebel premagani Kruc.

(Dalje sledi.)

izredna godala stare Kitajske spada kame-niti glasovir. Ta instrument je bil v rabi že v 12. stoletju pred Kr. in je imel obliko pravokotnega merila. V glasovirju je bilo 16 kamnov, ki so bili uglaseni na razne glase. V prejšnjem stoletju so igrali na kamenite glasovirje v Parizu. Pariški kameniti glasovir je posedal dve oktavi in je bilo mogoče na njem igrati majhne napeve. Na Nemškem je znan pojoči kamen (fonolit), ki je temnosive ali ru-javkaste barve. Iz tega nemškega fonolita je mogoče sestaviti le-po milo doneča godala. Glas je odvisen od velikosti kam. plošče.

Sirite „Slov. gospodarja“!

mizi. Mirno počiva s svojo zvesto ženo v skupnem grobu na domačem pokopališču, čeprav nobeden izmed njiju ni umrl v domači fari. Zapustil je eno najlepše urejenih kmetij, ki sedaj dobi mladega gospodarja in gospodinjjo. Pretekli teden smo imeli v tej družini tri poroke. Mladi gospodar se je poročil dne 5. t. m. z Liziko Hedžet od Svetinj blizu Ormoža. Brat in sestra pa sta zapustila istočasno rojstni dom in sta odšla na nova domova v fari Sv. Lovrenca v Slov. goricah. Vse tri parè je poročil brat g. Jože Kostanjevec. Daj Bog, da bi tudi mladi rod, ki stopa v življenje, hodil po stopinjah svojih blagih, a prerano umrlih staršev!

Žerovinci, Ivanjkovci. Novic imamo dovolj za nas, za širši svet pa niso vse. Sporočiti pa je vendar treba, da se je poročil dne 11. t. m. vrl mladenič in skrben gospodar Stanko Rajh iz Žerovinec. Vzel si je za pomočnico in gospodinjjo Novakovo Anico, tudi iz Žerovinec. Bog njima daj srečo in zadovoljnost v novem življenju!

Sv. Barbara v Halozah. Mrličev smo lani imeli 83, rojstev 105, poročilo se je 17 parov. Svetih obhajil je bilo v preteklem letu razdeljenih 16.000. Med letošnjimi poročenci je vrla mladenka Micka Flajsinger, ki se je poročila z Jožefom Krajnc. Članica Marijine družbe Marija Topolovec si je izbrala za življenjskega tovariša Ignaca Kozel. Novoporočencem obilo sreče in božjega blagoslova!

Leskovec. Haloze molče stokajo pod težo krize! To se vidi tudi pri maloštevilnih in tihih porokah! Rubežni veliko, porok malo! Gostije redke, godbe nič! Izmed porok omenimo samo dve, ker so se tam v kljub krizi spomnili tudi dijaškega semenišča. Na vsaki so darovali 60 Din namesto godbe in večjega goščenja. Ženina sta bila brata, nečaka preč. duhovnega svetnika Bratuška. Starejši, Janez Kozel, si je dne 29. januarja pripeljal k hiši mlado gospodinjjo Nežiko Kozel, ključarjevo hčerko. Mlajši, Jurij Kozel, pa se je dne 5. februarja do smrti zvezal z Miciko Vindiš ter šel z njo na novi dom v Malo Varnico, kjer je gospodaril rajni zgledni gospodar Janez Koletnik. Obe nevesti sta bili zgledni Marijini družbenki, oba ženina pa v Apostolstvu fantov in mož. Novoporočencem želimo obilo božjega blagoslova za čas in večnost! Naj bi si Gospod iz novih družin izbral delavcev za svoj vinograd. Naj bi ob svojem času poslane gojence v dijaško duhovsko in misijonsko semenišče! Žetev je velika, delavcev pa malo!

Velika Nedelja. Prijatelji naše mladine so darovali za knjižnico tukajšnjega Katoliškega prosvetnega društva na gostiji Lah-Hergula v Sodincih na pobudo Jakoba Bezjaka 100 Din; na gostiji Petek-Hržič v Sosedski na pobudo Franceta Kintoka 70 Din. Vsem darovalcem: Bog povrni!

Vitanje. Kljub temu, da se ne oglašamo po časopisih, vlada pri nas zelo živahno življenje. In še v tem smo srečni, da nam ni treba skrbeti za gradivo; to vse pripravijo razni gospodje, ki se v večjih družbah pripeljejo v naš miren in skrit trg. Da, prav hvaležni smo vsem takim, da nam vsaj v teh težkih in skrbnih časih preskrbijo brezplačno zabavo. Včasih nam sicer malce (bodi resnici na ljubo omenjeno) že kar presedajo. Pa kaj se če, ta šmentani predpust, hoče četi tudi korist. Zato ne zamerimo toliko, ako se spravi kdo nad predmet o »krščanski ljubezni do bližnjega«, o katerem z vsjo zgovornostjo dokazuje izredno usmiljenje do vseh revežev in onih pomilovanja vrednih zasleplencev, ki nočejo še danes verjeti njegovim srčnim čutilom! —

Ulji mož, ki v dokaz temu podvzame osebne korake, samo da izposluje omiljenje vseh prizadetih! Res, take požrtvovalnosti se ne najde zlepa! In kar je pri tej styari najbolj bridkega, je to, da mu te njegove besede nihče od poslušalcev ne verjame! Je že tako, da dejanja govore! Kogar so razmere osrečile z dvojnimi zaslužkom, naj bo lepo tiho o kakršnikoli ljubezni in usmiljenju do bližnjega! Upamo, da nas sedaj v svetem postnem času ne bodo oblegali s tovrstnimi predstavami! Časi so prerenski. Za domačo potrebo imamo pa itak dovolj oseb, ki delajo z raznimi kulturnimi prireditvami, plesi itd. dovolj reklame.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Dne 4. t. m. je božja poslanica smrt pokosila nadejno življenje komaj 20letne Ropove Micike v Radmirju. Skozi sedem tednov je trpela na bolniški postelji hude bolečine. Gotovo si je pokojna Micika s svojim trpljenjem spletla neminljivo krono v večni domovini. Ker je bila članica Marijine družbe, so jo spremile k večnemu počitku njene sestre z zastavo, kakor tudi množica drugih ljudi, ki sočustvujejo s težko prizadeto družino. Ob grobu se je z ganljivimi besedami poslovil od nje družbeni voditelj č. g. župnik, pevci pa so ji pod vodstvom g. organista zapeli »Blagor ji!« — Pregovor: »Kratek predpust, dosi porok«, se pri nas letoš ni uresničil, ker smo imeli samo eno poroko. Naši zakonski kandidati in kandidatkinje čakajo boljših časov.

Braslovče. Velik vlom v pisarno tovarne za pletenine na Polzeli se je izvršil po noči od 31. jan. na 1. februarja. Vlomilci so pobili šipe na oknu in železje vsločili in zlezli v pisarno. Odnesli so malo blagajno 1 km od tovarne v grmovje in so jo razbili, pobrali 24 tisoč Din in veliko tujega denarja v vrednosti 54 tisoč Din. Blagajno so vrgli v vodo, kjer so jo drugi dan našli. Po stopinjah v snegu so orožniki sodili, da sta bila dva vlomilca. Že dne 3. februarja so aretirali Kamenčaka Antona, ključavničarja, in Debevc Antona, krojača na Polzeli. Po tridnevnem tajeju sta priznala vlom. Del denarja je imel Komenčak skritega v turščini v kozolcu pri Kaču na Polzeli, večji del pa je imela shranjenega sestra Debevca, ki je bila tudi aretirana. Manjkalo je le kakih 600 Din, katere so skupno zapravili na maškeradi v Ločici drugi dan po vlamu.

Šmihel nad Mozirje. Tudi mi Šmihelčani. dasiravno živimo v težavnih razmerah in v slabih časih, ko nas gospodarska kriza stiska od vseh strani, smo v kljub temu doživeli veselo Novo leto. Ravno na novega leta dan je bil sprejem novega g. župnika Fr. Strmška. Ob določeni uri se je zbrala skoraj cela župnija, da sprejme novega gospoda. Ob pikanju možnarjev in slovesnem pritrkavanju zvonov je prvi pozdravil g. župnika g. cerkveni ključar; nadalje ga je pozdravila ena izmed učenk v imenu otroškega vrta in šolske mladine. Tudi dekliška Marijina družba je sprejela svojega novega duhovnega voditelja z lepim govorom in mu podarila krasen šopek. Zapel mu je tudi domači pevski zbor pozdrav in nato je šel sprevod v cerkev, kjer je bila potem pridiga in sv. maša. Cela župnija je bila občutno prizadeta, ko je zgubila prejšnjega, tako dobrega gospoda J. Presnika. Ali ob Vašem prihodu, preč. g. novi župnik, so se zopet razveselila naša srca v prijetni zavesti, da imamo zopet blagega, za vse dobro vnetega dušnega pastirja. S to zavestjo, s hvaležnostjo in iskreno vdanostjo Vas prisrčno pozdravljamo v svoji sredi in želimo iz srca, da bi Vas vsedobri Bog blagoslovil in ohranil med

nam še mnogo let; da bi nam bili v vsakem oziru dober svetovalec in voditelj, posebno še v sedanjih resnih časih, ko se že tudi marsikje na deželi pojavljajo razni takšni elementi, ki kvarno vplivajo na pošteno slovensko ljudstvo, ogrožajo njegovo blagostanje ter mu ubijajo čednost in vero!

Sv. Pavel pri Preboldu. Poročila sta se dne 5. t. m. posestnik g. Ivan Škorjanc iz zavedne katoliške hiše Škorjačeve v Dolenji vasi, in vrla mladenka gdč. Katika Ribič, po domače Blatnikova v Laskovi vasi. Mlademu paru obilo sreče in božjega blagoslova!

Ponikva ob južni žel. Smrt kosi med nami! V času od 5. do 10. februarja smo pokopali 4 mrličev. Umrli je po kratki in težki pljučni boleznii Rozalija Močnik, stara 61 let. Bila je zlata krščanska mati in skrbna kmetska gospodinja. Umrli je vdovljen občinski revež Štefan Kumperger, star 77 let. Neštetokrat je, milodare proseč, prehodil ponikovsko občino po dolgem in širokem. Na potu iz Št. Vida proti Ponikvi je obnemogel in obležal v snegu. Dobri ljudje so ga pobrali in zapeljali k bližnji hiši, kjer je po dveh urah izdihnil. — Umrli je mlademu gospodarju Leopoldu Bučer v Zagaju otrok, ki je komaj zagledal luč sveta. — Umrli je vsled hudega pljučnega vnetja mlad posestnik in progovni delavec Ivan Vouk iz Dobovca, star 30 let. Dasiravno bolehen, je bil čez dan še na sihtu. Ob sedmih je z domačimi večerjal, ob desetih je začel tožiti, da mu je silno hudo, začel je krvaveti iz nosa in iz ust, ob enajstih je padel v nezavest, ob pol štirih zjutraj je prejel sv. maziljenje, ob štirih je umrl. Pokopali smo ga ob obilni udeležbi in splošnem žalovanju. — To so žalostne novice. Ena pa je tudi vesela. Katoliško prosvetno društvo je zopet upostavljeno. Zlasti se veselimo, da je zopet odprta stara društvena knjižnica, ki ima lepo število dragocenih in zanimivih knjig.

Šmarje pri Jelšah. Tuk. podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva bo priredila v nedeljo dne 18. t. m., po tihi sv. maši v Kat. domu sadjarsko predavanje. Govorilo se bo o negovanju sadnega drevja, o vrednosti umetnih gnojil v sadjarstvu in o škropljenju sadnega drevja z raznimi škropili. Radi tega naj pride vsak, ki se peča s sadjerejo, posebno še mladi fantje, katerim bo kot bodočim gospodarjem takšen pouk dobro koristil.

Sv. Križ pri Rog. Slatini. Pred oltar sta stopila v soboto dne 3. t. m. in si obljubila domsrtno zvestobo g. Vertovšek Gvido, ključavnar, in Pušnikova Lizika, pos. hči. Imenovana sta bila dolgo let zvesta sodelavca v kršč. organizacijah, izborna dramatična igralca in pevca. Igralci svetokrižkega odra želimo našima novoporočencema, naj jima bo zakonski križ lahek! Srčno vama želimo igralci, med katerimi sta tolikokrat nastopala, naj Bog blagoslovi vajino zvezo.

Zeče-Pilštanj. Letošnji predpust nas je že skoraj spravil v zadrego in smo že mislili, da bo šel letos volk čez Zeče. Pa smo se zmotili. Poročile so se iz naše vasi kar tri mladenke. Prva je bila Suzana Leskošek iz Zeč, ki si je izbrala na svoj dom pridnega mladeniča Jožefa Perčič iz vasi Podvine, župnije Št. Vid pri Planini. Druga mladenka je teta Suzane, Al. Centrih, ki si je izbrala za moža Rudolfa Kos v občini Pletreje, župnije Zdole pri Brežicah, ter se je preselila iz naše vasi na njegov dom. Tretja mladenka pa je Frančiška Lah, tudi iz naše vasi, članica Marijine družbe, ki je že precejšnje število let preživela v svojem lepem samskem stanu. Bila je birmanska botra številnim mladim deklicam, tudi naši pilštanjski

brizgalni je bila prijazna kumica. Na predvečer njene poroke ji je prišlo precejšnje število gasilcev čestitat z godbo. Teško se je ločila od naše lepe župnijske cerkve sv. Mihaela. Obilo sreče in božjega blagoslova vsem tem vrlim mladenkam!

Lukolela na ekvatorju v belgijskem Kongu, 20. XII. 1933.

Potovanje v Afriko.

Anton Kramberger, misijonar.

(Dalje.)

Tu sem videl učinke avstr. granat 30.5 in 42 cm. Res grozovito so razsajale te pošasti. Trdnjava Loncien (Lonsan) je bila zgrajena pred vojno vsa iz betona in železa. Betonske stene so bile 4 do 6 m debele; vmes je bilo vse polno železnih traverz, in človek bi mislil, da tega ni mogoče porušiti. Pa granate 42 cm so zadele ravno v smodnišnico in cela trdnjava je šla v zrak, seveda je bila vsa posadka (okoli 530 mož) — mrtva! Te trdnjave niso več popravili, ampak jo pustili tako, kakor so napravile granate. Zunaj trdnjave so postavili ogromen spomenik junakom, ki so dali tu svoje življenje za domovino. Ko sem hodil med temi razvalinami, sem se nehote spomnil grozot, ki sem jih doživel sam med svetovno vojno. Tudi očeta sem se spomnil, ki so mi ga ubile italijanske granate pri Sv. Mihaelu na Krasu. Ob teh spominih mi je postalo neizrekljivo težko pri srcu.

Približal se je čas odhoda ladje. Dne 16. novembra sem prišel v Antwerpen. Tu je glavno belgijsko пристanišče. Mesto je precej veliko in še dokaj snažno. Kolodvor menda nima para na celem svetu. Tudi cerkve so zelo lepe; sploh sem po celi Belgiji opazil krasne cerkve, tudi po vaseh, zidane po večini v gotskem slogu. Na splošno je Belgija napravila name zelo ugoden vtis. Prebivalci so napram tujcu zelo ljubeznivi in postrežljivi. Edino Nemcem so precej gorki, to pa vsled znanega divjanja nemške soldateske med svetovno vojno. Sledovi take nemške kulture se poznajo še dandanes. Pa kaj hočemo, vojna je vojna.

17. november. Treba iti na ladjo. Poslovil sem se brž od prijaznih sester usmiljenk, ki imajo tu hišo za potujoče misijonarje, in šel, da si malo ogledam ladjo, ki me bo ponesla v novo domovino. Ni bila velika, saj ima komaj 8000 ton. Malo me je zaskrbelo, ker bo vozila ta škatlja po morju, če bo vihar. Ob 12. uri je bilo dano znamenje za odhod. Z Bogom, Evropa! Z Bogom, prijatelji in znanci! Z Bogom, mila slovenska domovina! — Dokler je vozila ladja v kanalu, je šlo precej mirno. Ko pa je zaplula ven na morje, se je začel vihar, ki je trajal skoraj do Kanarskih otokov. Tako lušno je plesala ta salamenska škatlja, kakor da bi muziciralo milijon muzikantov najhitrejšo polko. Ob takem plesu mine človeka vsaka dobra volja in morska bolezen zahteva svoje žrtve. Mene se ni lotila, druge potnike pa je prav pošteno zdelavala. Mene so namreč oskrbele sestre v Antwerpenu s primernimi zdravili, katere je trebalo jemati prva

dva dni, vsako uro po en štamperl ali dva, pozneje pa vsaj trikrat na dan po pol kozarca. Kakšno ime imajo ta dobra zdravila, tu ne morem zapisati, da bi se kdo ne pohujšal nad menoj.

Voznja po viharnem morju! Kako je zanimiva, pa tudi krasna. Ko bi imel kaj pesniške žilce, bi vam napravil krasno pesem o bučanju morja. Z besedami je to težko popisati, da se to le doživeti. — Neki večer sem videl prav lušten prizor. Gospoda je prišla po večerji se malo sprehajati na krov, hoteč pokazati, da se nič ne boji morskih valov in viharja. Naenkrat se pripodi proti ladji ogromen val in pluskne čez ladjo. O joj, to je bil prizor! Bili so vsi mokri ter vpili prilično tako, kakor nekaj Izraelci, ko so oblegali Jeriho. Pa tudi jaz sem bil nekoliko deležen tega Neptunovega blagoslova. Seveda smo vsi bežali proti vhodom v notranjost ladje.

Ko smo se približali Kanarskim otokom, se je vihar pomiril. Na Kanarskih otokih se je ladja ustavila v mestu S. Cruz. Ker je ladja stala dobrih 6 ur, smo napravili z avtom izlet po otoku. Otok sam je zelo hribovit. Najvišji hrib je visok 2400 m; do polovice je bil pokrit s snegom. Krasna asfaltirana cesta vodi do višine 1100 m, odkoder je lep razgled po bližnjih otokih in na odprto morje. Na otoku je veliko bananskih nasadov, kakor tudi precej citron in pomaranč, ki so ravno zorele. Največja nadloga je kaktus, ki hoče prerasti vsa polja. Zraste do 2 m visok. Da je zima blizu, nas je spominjalo samo to, ker smo videli platane brez listja, drugače je pa sijalo toplo južno solnce.

Hribi so poraščeni po večini z nekimi drevmi, ki je podobno oljki in ostane tudi po zimi zeleno.

Prebivalci so precej rjave polti, črnec še ni med njimi, le tupatam smo opazili kakega črnega služabnika pri bolj gosposki hiši.

Dalje sledi.

Zobozdravnica

dr. med dent.

Bosiljka Krajnovič-cva

ordinira vsak dan

od 9. — 12. in od 15. — 18. ure.

Maribor, Glavni trg 22

(Osetova hiša).

119

Poslednje vesti.

Iz inozemstva.

PRAVE BITKE PO MESTIH IN INDUSTRIJSKIH KRAJIH V AVSTRIJI.

Med političnimi vestmi poročamo, kako je hotel Heimwehr uvesti v Avstriji fašistično diktaturo in odstavit vse deželne vlade in jih nadomestiti s svojimi zaupniki. Dne 12. februarja je prišlo v Avstriji po mestih in industrijskih krajih do državljanske vojne, ker se je uprlo socialistično delavstvo z orožjem zahtevi Heimwehra. V Lincu so se socialdemokratski delavci postavili po robu preiskavi v socialističnem domu in se je razvila med policijskimi oddelki in delavci prava bitka. 4000 delavcev se je bojevalo več ur proti 6000

možem vojaštva ter policije. V boju so bili na delu puške, strojnice in topovi. Po zadnjih vesteh je obvladalo položaj v Linzu vojaštvo.

Spopadi v Linzu so povzročili proglas vsesplošne stavke od strani socialnih demokratov po celi državi. Dollfusova vlada je odgovorila na proglas stavke z obsednim stanjem in z razpustom socialdemokratske stranke.

Kakor v Linzu so se spoprijeli tudi na Dunaju socialni demokrati s policijo in vojaštvom. Policija in vojska sta zasedli vse delavske ustanove in je prišlo v 10. in 11. okraju do hudih bojov.

V noči 12. februarja so prihajale iz Gradca strašne vesti o krvavih pobojih, ki so se odigravali na ulicah med socialisti in vladnimi četami, ki da so nastopale s strojnimi puškami in bombami. Telefonska zveza med Grazom in inozemstvom je bila 12. februarja prekinjena. Ustno poročilo trdi, da so zahtevali graški poulični spopadi 26 mrtvih in 200 ranjenih.

Uradno poročilo od 12. februarja iz Avstrije trdi, da je uspelo policiji in vojaštvu, upostaviti po vseh avstrijskih mestih in pobunjenih krajih red ter mir.

Ob zaključku krvavih dogodkov je vse v Avstriji uverjeno, da bo postal varnostni minister Fey, ki je kot zastopnik Heimwehra v Dollfusovi vladi podkancelar, fašistični diktator Avstrije.

Splošna stavka na Francoskem. Radj potlačena krvavih nemirov v Parizu je odgovorila francoska levica s proglasom splošne stavke za 12. februar. Celodnevna splošna in protestna stavka je potekla na Francoskem brez posebnih dogodkov.

Domače novice.

Delitev davčne uprave v Mariboru. Z odločbo ministra za finance je odrejeno, da se razdeli sedanji okoliš davčne uprave v Mariboru v dva dela tako, da se osnuje za mesto Maribor posebna davčna uprava, ki nosi naziv: »Davčna uprava za mesto Maribor«, za ostali del okoliša pa se osnuje druga davčna uprava, ki ima naziv »Davčna uprava Maribor okolica«. Obe davčni upravi začneta poslovati v splošnem dne 15. februarja t. l., v računovodstvenem blagajniškem oziru pa 1. marca t. l. Obe davčni upravi bosta poslovali v prostorih dosedanje davčne uprave Maribor, Ciril Metodova ulica 1, in sicer »Davčna uprava Maribor mesto« desno od glavnega vhoda; »Davčna uprava Maribor okolica« pa levo od glavnega vhoda. Od 15. februarja 1934 dalje naj se vsi uradni dopisi, vloge itd. naslavlajo točno na novo pristojno davčno upravo. Plačevanje davkov za obe davčni upravi se vrši lahko še nadalje do preklica po položnicah bivše davčne uprave Maribor na čekovni račun 10.039, ki so bile strankam za vplačilo dospelih davkov že dostavljene. Porazdelitev vplačil boste izvršili obe davčni upravi medsebojno.

Smrtno je ponesrečil pri sankanju v St. Ilju v Slov. goricah 9letni Swatyjev sinko.

Posesnik pogorel. V Makolah je uničil požar gospodarsko poslopje z novimi svinjaki posesniku Filipu Kovačiču. Zgorelo je precej krme, dva nova voza, plug in razno orodje. Vzrok še ni dognan.

Koledar »Slovenskega gospodarja« bo torej izšel. Vsem, ki so ga naročili, smo poslali položnice. Koledar bo tiskan prihodnji teden, nato ga začnemo razpošiljati.

Za sveti postni čas priporočamo knjigo: »Na Kalvarijo«, ki obsega različne obrazce za opravljanje molitve križevega pota. Ker ob-

Iščete službo?

Težko jo boste našli osebno. Obiščite v enem tednu 30.000 družin, 100.000 čitateljev, vmes bo gotovo tisti, ki Vas potrebuje!

sega knjiga tudi zgodovino te molitve in postnih pobožnosti, bo gotovo vsem prav dobrodošla. Gospode duhovnike prosimo, da ljudi opozorijo na to knjigo. Cena v platno vezani knjigi je 25 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za gospode duhovnike! Imamo posebno knjižico za postni čas »Na Kalvarijo«. Knjiga stane v celoplatno vezana samo 5 Din. Vsakemu g. duhovniku bo dobro služila tudi pri postnih pridigah. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Premišljuje Jezusovo življenje vsaki dan vsaj pet minut! Kdor hoče Jezusa poznati, mora o Njem premišljevati. Premišlujemo s pomočjo znamenite knjige Veracruiyse »Premišljevanja o življenju Jezusa Kristusa za vsaki dan v letu«. Delo obsega dve knjigi, nad 1100 strani, knjigi sta vezani v celoplatno in staneta obe skupaj samo 44 Din. Dobite jih povsod, naročite jih najlažje iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Prireditve in dopisi.

Dvodnevni tečaj za sajenje, oskrbo in precepjanje sadnega drevja se vrši dne 2. in 3. marca t. l. na banovinski Vinarski in sadjarški šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja vsaki dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Iz zagrebške torbe. Vsem je sojena smrt, tudi bogatim. Pa ni prijetno, če si jo kdo sodi sam, kakor si jo je največji zagrebški bogatin žid Stern, ki se je zastrupil te dni z veronolom. Vsega je imel, karkoli se je dalo kupiti za denar, a vsega tudi za denar ni mogel dobiti in da bi se rešil skrbi, ki se mu so zdele neznosne, si je skušal do »miru« pomagati s trupom. Taka je usoda milijonarja, kateremu je v bogastvu marsikdo zavidal, a mu sedaj nima nihče več kaj zavidati. Židovsko časopisje je seveda šlo molče mimo tega samomora, napisali so samo, »da je preminul«. Tu imamo dokaz, da tudi bogastvo vodi do samomora, ne samo revščina. — Zagreb »štedi«. Skoro je nekako tako, kot na kakem gospodarstvu, kjer se razgledujejo, kaj bi se še dalo prodati, da bi bilo za sol. Pred leti so zidali mestne hiše za stanovanja in drugo. Pa menda niso dobro preračunali, »da se bodo zidali«: te hiše ne nesejo nobenega dobička, ampak zgubo, in zato so jih začeli prodajati, oziroma spreminjati v šole. Seveda vse to meščani spremljajo z različnimi misli. En dan vpijejo, da je treba te hiše prodati, drugi dan kričijo, kaj bo z družinami, ki imajo v teh hišah stanovanje, da je torej nesocialno, metati ljudi na cesto. Tako ne vedo mestni očetje, kaj bi. Zato so pa rekli: štedimo. In so sklenili, da se pri plačah mestnih uradnikov prihrani poldrugi milijon Din. Nekateri pravijo, naj dajo povišane užitnine, ki jih nalaga mesto na nekatere predmete. To naj bi dalo kar milijone, če bodo računali to pot bolje držali, kot so z mestnimi hišami. To so pa dobro pogodili, da so te davke navalili največ na take stvari, ki za življenje niso neobhodno potrebne. Dežniki pa so precej potrebni. Pa saj smo se priučili suše, in leta so se, razen lanskega, že precej odvadila dežja. Tako homo raje kar pod

karom stopali, kot bi pri dežniku plačevali kar 20 Din davka. Morda bodo s tako pridobljenim denarjem delali strehe po ulicah. . . — »Teta Nikolaja« je pogorela. Pa ne ona sama, ki zato še vedela ni, sirota. Ona teta Nikolaja, o kateri je že bilo ob priliki govora, ona iz Škofjeloke, po službi zagrebška poštarica, ki oblači najbolj zanemarjene zagrebške otroke in do cerkvene poroke pripravi in za poroke obleče take, ki se sami brez nje do tega ne bi odločili. Vsekakor najbolj apostolska oseba zapuščenega in zavrženega Zagreba. Ta »teta Nikolaja« je imela ognjeno nesrečo. V njeni odsotnosti, ko je bolna ležala drugje, ji je doma zgorelo pet poročnih oblek, namenjenih za njene »pare«. In še druge škode je napravil ogenj njenim otrokom, ki jih ima kakih 400, in njej sami, ki ji ni imelo zgoreti drugega, kot nekateri lepi spomini. Sama je za nesrečo zvedela šele tedaj, ko se je vrnila iz polniške postelje, da svojo bolezen nadaljuje v svoji sobici, ki se nima tam s čim vzdrževati. V tej sobici pa bo zanjo poskrbel Bog in pa dobri ljudje, na katere se ona obrača s prošnjo za darove, da bo mogla nadomestiti nastalo škodo in nadaljevati svoje tako zelo koristno delo. Kdor kaj more, naj ji kaj pošlje na naslov: Nikolaja Mali, Zagreb, Palmotičeva 3. Ali pa kar: Teta Nikolaja, Zagreb. Samo poslati je treba, to je prva stvar, njej v roke bo že kako prišlo. — V nedeljo dne 18. februarja, se vrši v prostorih zagrebškega velesejma velika katoliška manifestacija ob 11. uri kot izraz zvestobe sv. Cerkvi za obletnico papeževga kronanja. Prireditve organizirajo križarji in križarice. Na programu so govori znanih katoliških osebnosti, tako zlasti dr. Protulipca. Za to zborovanje vlada v katoliških krogih veliko zanimanje. Isti dan popoldne ob štirih ponovi Slomšekovo prosvetno društvo narodno igro: »Pri kapelici«.

MALA OZNANILA

Trafika in banjarija s priključenim stanovanjem za oddati. Ternek, Maribor, Slovenska ulica 6, dvorišče. 135

Žagovino, lepo in suho, večjo množino kupi: Pickel, Maribor, Koroščeva ulica 39. 136

Iščem za 15. 2. t. l. (ev. pozneje) mlajšega, poročenega majerja. Ponudbe z navedbo starosti in ev. število otrok na upravo lista pod »majer«. 000

Prvovrstno krmo, luperno, seno, mladi oves zmešan ter lepo seno za konje prodaja: Dr. Schwab, Celje. 000

Prodajam težki malo rabljeni voz. Naslov v upravi lista. 133

V soboto dne 17. februarja: licitacija na Glavnem trgu ob 9. uri popoldne: pohištvo, stoli, perilo, posoda, odeje. 131

Ovčje, jagničke, kozje in kozličke kože, kakor tudi vse vrste divjačino kupuje po najvišjih dnevnih cenah: Arnošt Kohnstein, Maribor, Koroška cesta 6, nasproti Cirilove tisk. 134

Lepo, rodovitno posestvo se prodaja ali pa da v najem, 6 do 10 oralov, solnčna lega, proti gotovini. Istotam se zamenjajo bukove drve (meter) za vino šmarnico. Naslov v upravi našega lista. 132

Dekle brez staršev, 15 do 16 let staro, se vzame za svojo. Naslov v upravi lista. 118

Lepo posestvo 8 oralov se prodaja. Mala Zimica 87, p. Sv. Barbara v Slov. goricah. 122

Krasno posestvo 17 oralov se prodaja. Izve se pri Klemnečič Francu, Vukovje 56, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 126

Viničar s 5 delavskimi močmi se sprejme. Naslov v gostilni Novačan, Košaki. 125

Za hranilne knjige prodam bencin-motor novi, 4—5 k. s. za prevoz. Naslov v upravi lista. 116

Grem za hlapca, vstop takoj. Naslov v upravi lista. 115

Več kmetskih poslov, med njimi tudi zanesljiv konjski hlapec ter dekla za vsa poljska dela, večša molže in vinjereje, se sprejmejo takoj na večje posestvo v hriboviti legi. Prednost imajo oni iz ptujske okolice. Ponudbe z navedbo starosti, dosedanjega službovanja in zahtevkov na plači, je poslati na upravo lista. 121

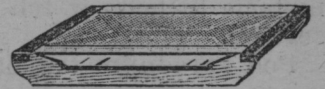
Starejši kmetski fant, trezen, pošten, sposoben vseh del, se sprejme. »P. horski dom«, pošta Hoče. 129

Službo dobi majer, kateri se spozna v sadjarstvu, živinoreji in nekaj v vinogradništvu. Seveda mora tudi osebno delati. Starost od 25 do 40 let. Plača po dogovoru. Po možnosti samski. Ponudbe na: M. Grundner, Zreče p. Konjicah. 128

Vabilo na redni občni zbor Gospodarske nabavnice in prodajne zadruge v Mozirju, kateri se vrši v nedeljo dne 25. svečana t. l., ob pol deveti uri popoldne v prostorih Kmečke posojilnice in hranilnice v Mozirju. Dnevni red: 1. Poročila: a) načelstva, b) nadzorstva. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1933. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi ob napovedani uri ne bilo zadostno število članov navzočih, se vrši čez pol ure drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih članov. 127

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150.—
Atrik madrace 3delne Din 250.—
Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

OGLASI
v „Slovenskem gospodarju“
imajo najboljši
uspeh!

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Škropilnice, samodelne za sadno drevje peronospora škropilnice

cepilni vosək v škatljah po ¼, ½ po 44 D kg. Zahtevajte navodila in cenik! 124

Josip Videmšek, Maribor, Koroščeva ulica 23.

ZAHVALA.

Ker mi je »KARITAS« po materini smrti takoj izplačala celo zavarovano vsoto, se ji toplo zahvalujem. To koristno in potrebno ustanovo, ki temelji na popolnoma varni podlagi, vsem najtopleje priporočam.

Selce, dne 31. januarja 1934. 136
Ornik Jakob s. r.

Po moževi smrti mi je »KARITAS« takoj izplačala celo zavarovano vsoto. — Kdor se zavaruje pri »KARITAS«, ta denar varno naloži.

V Mariboru, dne 1. februarja 1934.

Sattler Fani s. r.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Novi nemški zračni velikan.

Nemci gradijo v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru novo zračno ladjo, ki bo označena z »L Z 129«. Služila bo prekoatlantskemu prevozu potnikov, prtljage in tovorov. Največja brzina novega zračnega velikana bode znašala 135 km na uro. Kot nosilni plin bodo uporabili iz Amerike uvoženi helij, ki se ne uže in je eksplozija izključena.

Zrakoplov bo dolg 248 m, največji premer znaša 41.2 m in po zunanji obliki bo za navadno oko enak dosedanjim Zeppelinom. Ogrodje bo iz posebnega duraluminija, ki se je dosedaj izborno obnesel pri dosedanjih nemških zrakoplovih. Ogrodje bo prevlečeno z na poseben način prepojenim suknom.

Nosilni plin bo shranjen v 16 ena od druge neodvisnih celicah, ki bodo vse opremljene z varnostnimi ventili.

Stroji, ki bodo služili pogonu zrakoplova, bodo 4 Diesel-motorji z največjo silo 4400 k. s. Motorji bodo montirani v gondole, ki bodo, kakor se je dosedaj obneslo, pritrjene zunaj trupa. Vsaka gondola bo opremljena s pripravami za pogon motorja in bo zase strojna enota. Gondole bodo imele dovolj prostora za dobro in zadostno nadzorstvo nad motorji, katere bo mogoče popraviti za slučaj kakke motnje na licu mesta v gondolah samih, ki bodo dostopne po posebnih hodnikih iz notrajnosti zrakoplovnega trupa.

Za pogon bo vozil ta orjak seboj 60 tisoč kg olja. Shranjeno bo olje v posameznih tankih, ki bodo pritrjeni ob hodnikih, ki vodijo proti gondolam za motorje in bodo iz teh prav lahko dosegljivi.

Pod sprednjim trupom ladje bo pritrjena vodilna gondola. Vsebovala bo enako kakor pri Zeppelinu spredaj krmilni in prostor za poveljnike ter zadaj prostor za jadranje. Nad vodilno gondolo bo kabina za brezžični promet s celim svetom.

Novost pri tem Zeppelinu »L Z 129« bo povsem nova razvrstitev prostorov za potnike. Dosedanji Zeppelini so imeli potniško gondolo koj za vodilno in je obstojala iz dveh manjših salonov in iz spalnih kabin s 24 posteljami. »L Z 129« bo imel dve skupini potniških prostorov in vsak bo imel hodnik za sprehajanje, 25 spalnih kabin s 50 ležišči. Radi več dni trajajočega potovanja so gledali pri tem zrakoplovu na to, da potniki v svojem kretanju ter potrebnem gibanju in premikanju ne bodo stisnjeni. Posebno prostori za podnevno bivanje bodo udobni. V »L Z 129« je umeščen osiguran salon za kadilce. V dosedanjem Zeppelinu so se kretali potniki po osnovni površini 100 kv m, v »L Z 129« pa bo znašala površina 400 kv m, od katere odpade polovica na dnevne prostore, druga na spalne kabine.

Prostori za potnike bodo zgrajeni v dveh krovih, ki bosta počivala eden na

drugem. V zgornjem krovu bo ob eni strani obednica, ob drugi dvorana za čitanje in pisanje in dolgi hodniki proti oknom. Med obema dnevnima prostoroma se nahajajo v zgornjem krovu spalne kabine. Manjši spodnji krov bo vseboval zrakoplovno pisarno in salon za pušenje. Tamkaj še bodo potnikom nedostopni naslednji prostori: kuhinja in jedilnica za posadko.

Razsvetljava in kurjavo bo oskrbovala elektrika. Električna centrala bo v sredini trupa.

Prostori za posadko bodo v notrajnosti ladje ob obeh straneh dohodov do gondol in pretežno pa v osprednjem delu zrakoplova.

Maja 1933 je bila ena tretjina novega zrakoplova že dograjena. Novi zračni velikan bo predan prekoatlantskemu prometu leta 1934.

»Ali res verjamete, da celo rastline čutijo?«

»Seveda! Salata ima vendar mehko ter nežno srce.«

Zdravnik: »Ali vam naj zapišem kapljice ali prašek?«

Bolnik svoji ženi: »Kaj imaš rajši, Urša?«

Kmet je prišel s hribov v Maribor. Hotel je telefonirati, uradnica ga ni mogla razumeti in ga je opomnila, naj govori bolj glasno.

»Če bi zamogel govoriti glasneje«, je rekel kmet razljuten, »bi se ne poslužil vaše presnete naprave!«

»Ti boš torej priča pri moji poroki?«

»Čisto sigurno. Mar li misliš, da sem tako za nič prijatelj, da te bom zapustil ob uri sile?«

»Zakaj ne pokažeš ženi, da si ti gospodar v hiši?«

»Je prepozno — ona že to ve.«

Učitelj: »Če kupiš deset jabolk in od teh zgubiš tri, koliko še imaš, Agica?«

»Luknjo v jerbasu, gospod učitelj.«

Peter, star komaj 18 let, stopi v brivnico, da bi se pustil obriti. Brivec je zaposlen z drugimi strankami. Petru se mudi in je resnega mnenja: »Kako dolgo bom še moral čakati, da pridem na vrsto za britje?«

Brivec si ogleda fanta poln sočutja in ga potolaži: »Oh, jaz mislim, tekom pol leta bo že z vašimi mustačami tako daleč, da bodo za pod britev.«

Učitelj: »No, Anzek, kaj pa ti pravzaprav počneš? Se li kaj učiš?«

Anzek: »Ne, g. učitelj, jaz le Vas poslušam.«

Lepotna kraljica — roparski glavar.

Že nekaj mesecev ogroža na Romunskem osebno varnost tolovajska ban-

da, kateri je načelovala ženska. Obči strah se imenuje Mimica Goldenberg. Obiskovala je gimnazijo in izhaja iz ugledne rodbine. Hrepenenje po pustolovju jo je natiralo v tolovajski poklic. Predvsem se je seznanila s sumljivimi osebnostmi podzemlja v romunski prestolici v Bukarešti. Kmalu se je pokazalo, da prekaša deklina glede brihtnosti in podjetnosti nepošteno tovariše. Zločinci so jo izvolili za svojega poglavarja in jej obljubili popolno pokorščino. Ta izvolitev je bila samo v dobro bit bukareškemu tolovajstvu. Nova glavarica je znala s svojo lepoto zabrisati vse sledi in zakriti svoje podanike pred oblastjo.

Policija je imela v rokah več slik lepe tolovajke in tiralice z njeno fotografijo so bile javno nabite po vseh policijskih revirjih in poštah uradih romunskega kraljestva.

Pred nekaj dnevi se je vršila v mestu Braila volitev lepote kraljice za celo Romunsko. Med damami, ki so se javile na volišču, se je posebno odlikovala po lepoti mlada neznanka, ki se je izdala za Zofijo Manolescu. Bila je krasne postave, temnočrnih las, velikih, plavih oči. Mlada krasotica je razlagala, da je dijakinja in se mudi povsem slučajno v Braili. Niti sanjalo se ji ni o volitvi kraljice romunske lepote. Slučajno je čula o lepotni prireditvi in se je pojavila na volišču.

Nobena od zbranih krasotic je ni dosegla, kar se tiče lepote in brezdvomno ji je pripadala krona.

Vest o pojavu izredne krasotice v Braili se je razširila z bliskavico in je udarila tudi na uho policije.

Dva dni pred izvolitvijo lepote kraljice je bil izvršen v Braili izredno drzen rop, ki je moral biti delo lepe Mimice Goldenberg.

Pri primerjavi ropa in pojava izredne krasotice se je rodila policiji misel: Če ni krasotna kraljica — roparska glavarica?

Za vsak slučaj se je pač podala policija v hotel, v katerem je bilo naznanjeno kronanje izvoljene nove lepote kraljice za celo Romunijo.

Zofijo Manolescu so posadili na prestol, ogrinjali so ji krog vratu hermelin, ko je vstopil v dvorano policijski komisar. Koj na prvi pogled ga je prevzela podobnost med roparico na tiralici in med baš kronano lepoto kraljico. Podal se je pred prestol in je prošil za roko krasotice. S prošnjo za podajo roke je ni nameraval počastiti — storil je to radi tega, ker je bila tolovajska glavarica od rojstva zaznamovana na roki s posebnim znamenjem. In glej! Znamenje, katerega je sicer prikrivala z rokavico, se je pokazalo pri podaji roke!

Kronanje je doživelo naenkrat prekinjenje, ker so kraljico odvedli v preiskovalni zapor. S prestola lepote kraljice je morala lepa Mimica Goldenberg med štiri stene in od tamkaj bo romala v kaznilnico!

AKO NAS KAJ BOLI

je najvažnejše vprašanje: kje vzrok? Na vsak način je zelo dobro, ako imamo vedno pri rokah kako lekarniško zanesljivo domače sredstvo, kot je pravi Fellerjev Elsafluid, ki se že

nad 36 let rabi za nego telesa in za obrambo proti obolenjem, pri revmatičnih boleznih, prehladu, za masažo, pri trganju v sklepah, bolečinah v križu, v obrazu in po vsem telesu. Fellerjev Elsafluid se dobi v lekarnah in zadevnih trgovinah po Din 6.—, 9.— in 26.0. Po pošti najmanj 1 zavoje (9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici) Din 58.—, dva taka zavoja Din 102.— pri lekarnarju Evgen V. Fellerju, Stubičica Donja, Elsatrg 341 Savska ban.). Odo. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Zapomnite! Elsafluid ostane Elsafluid!

Sodarskega pomočnika in vajenca sprejme pri vsej oskrbi v hiši Repič Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo. 107

Kravarja oženjenega, srednjih let, brez otrok sprejme v službo takoj graščina v Sv. Pavlu pri Preboldu. 90

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Poština plačana v gotovini.

CIRILOVA KNJIŽN. LXXXVII. ZV.

KARL MAY

Nad vse zanimiv roman, ki bo izhajal v 12 zvezkih, oziroma v treh knjigah leta 1934, ki nam popisuje trgovino s sužnji! Kdor je bral že kak Karl Mayev roman, bo videl, da je ta od vseh vendar le najboljši!

Naročniki plačujejo samo 10 obrokov po Din 13.— za broširan, ali 10 obrokov po Din 17.— za vezane izvede.

Vsi, ki si izposojate knjige v knjižnicah, društvenih, župnijskih ali šolskih, zahtevajte tamkaj tako dolgo knjige Karl Maya, da bodo upravitelji knjižnic videli, da ga res morajo imeti!

Dečki in fantje, to so knjige za vas, da ni takih!

Prvi zvezek novega romana je že izšel, zahtevajte ga na ogled, vam ga koj dopošljemo! Naročila sprejema

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

S U Ž N J I

Pluge raznih vrst, kakor tudi okopalnike in osipalnike, vse priznano dobro napravljene, izdeluje in priporoča: Matej Bregant v Orehovi vasi, p. Slivnica pri Mariboru. 69

Majer ali ofer s štiričlansko družino in več poljskega dela se išče s 1. marcem t. l. Ponudbe na upravo lista pod »Majer«. 113

Podaljšaj si življenje!

Življenje se lahko podaljša, bolezní se lahko prepreči, ozdravijo; slabi se lahko okrepijo, hiraajoči učvrstijo, nesrečni osrečijo!

Kaj se pojavi izza vsake bolezní?

Oslabelost živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih reči,

Zadovoljnost

je najboljši zdravnik! So pota, ki te lahko privedejo do dobrega razpoloženja, ožive tvojo čud, te napolnijo z novimi upi in uprav to pot ti pokaže razprava, ki jo dobi vsak, kdor jo zahteva takoj in

popolnoma brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako se lahko v kratkem času in brez zapreke pri delu živi in mišičje ojačijo, kako se dajo utrujenost, slabo razpoloženje, raztresenost, oslabeledost spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih pojavov bolezní popraviti in odstraniti. Zahtevajte to razpravo, ona vam bo nudila mnogo prijetnih uric. — Pišite na naslov:

Ernest Pasternack, Berlin SO,

Michaelkirchplatz 13, Abt. 90. 114

Denar naložite najboljšé in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. d. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoške-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

588

Delikatesno trgovino in točilnico, dobro vpe-
ljano, na prometnem kraju v Mariboru, ra-
di preselitve se takoj poceni proda. Ponud-
be na upravo lista pod »Točilnica«. 120

Obeljeno šibje kulturne vrbe (salix america-
na) in sadike te proda Jos. Zupanc, Ptuj. 97

Dnevno sveže

TROPINE
(treberje), škač Din 1.50, se dobijo v
PIVOVARNI TSHELIGI, MARIBOR,
Koroška cesta 2. 123

Vdovec, 53 let star, posestnik in železniški
vpokojenec z 2000 Din pokojnine, išče gos-
podinjo s premoženjem ali lastnim posest-
vom. Schneeberger Pet., Kicar 14, Ptuj. 117

Veveričje in druge kože od divjačine ku-
puje po najvišji ceni: I. Ratej
Slovenska Bistrica. 38

Dobro toplo zimsko blago

kupite poceni pri

manufakturni veletrgovini
Franc Dobovičnik, Celje,
Gospoška ulica 15. 157

Močno flanelo za perilo od Din 7.— naprej
Barchente za obleke od Din 9.50 naprej
Berlinski robci za ogrniti od Din 80.— naprej
Sukno črno in modro
(za Überjackne) od Din 45.— naprej
Sukno za obleke in ko-
stume od Din 28.— naprej
Debelo sukno za površnike po najnižji ceni.
Zimsko perilo za moške, ženske in otroke po
neverjetno nizki ceni!

Ženini in neveste!

Ste vabljeni, da nakupite vse potrebščine, ki
jih rabite za bodoči stan, edinole pri meni,
ker le takrat bode vse srečno, če bo gnezdo
prijetno.

Zakaj je ravno pri tyrdki Dobovičnik, Celje,
tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne pla-
čuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gospoški ulici, mo-
ra ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko
privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutres».

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno
sveže blago.

Nizke cene! Prosti ogled vseh zalog! Vljudna
postrežba! Vam jamči za dober nakup vele-
trgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Preteklo leto ste morda pozabili, toda v tem letu ne
smete! — Toda kaj?

Naročite tudi vi Sv. pismo!

Sv. pismo je knjiga božjal Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s
Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to
gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo
sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem
letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki
družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6.—, polplatno
vezan Din 8.— in celoplatno vezan Din 15.—.

Pri teh cenah se plača papir in knjigovezniško delo. Vse prestavljanje
in tiskanje pa je zastopj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in
knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno
oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštino je priračunati še
2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

2

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

obrestnje najboljše.

Denar je pri njej naložen po-

polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov-po-

sestnikov z vsem svojim pre-

moženjem!